

PASSA

TYGODNIK SĄSIADÓW

URSYNÓW • MOKOTÓW • WILANÓW • LESZNOWOLA • PIASECZNO • KONSTANCIN - JEZIORNA

23 czerwca 2022 czasopismo bezpłatne Nr 25 (1116)

www.passa.waw.pl

**PRACOWNIA
KUCHAREK SZEŚĆ**

Zamów on-line na
www.kucharekszesec.pl

Zamów telefonicznie
(22) 855 00 55

**BUDŻET
OBYWATELSKI**

ZGŁASZAM **GŁOSUJĘ** KORZYSTAM

Czyt. str. 7-10

Czyt. str. 11

Nie będą się nudzić...

Jaśniej na Rodowicza „Anody“

Czyt. str. 4

Kolarstwo na Służewcu

Czyt. str. 13

Zabytkowa willa

Czyt. str. 3

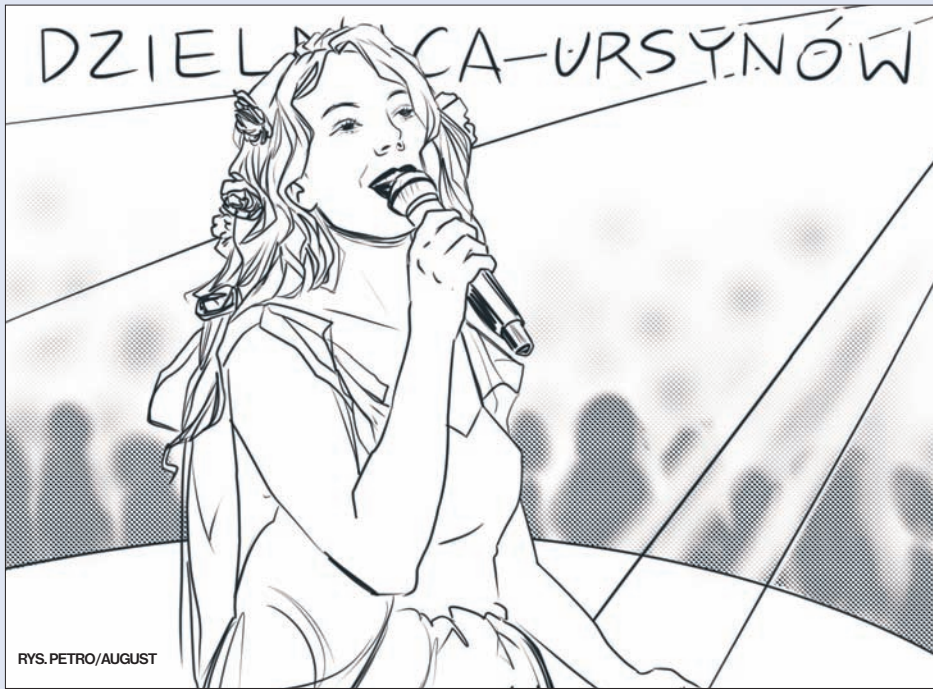
O rety, jak wykorzystywać budżety?

że to tylko taka refleksja ogólna sprzed lat i nie adresuję jej do któregoś z ministrów RP, którzy – jak wynika z niektórych serwisów informacyjnych – są po prostu bezbłędni. Zwłaszcza wtedy, gdy wprowadzają New Deal – a la polonais, czyli Polski Ład, na którego reklamę rząd słusznie wydał ciężkie miliony złotych, jakkolwiek sam teraz, ustami premiera Mateusza Morawieckiego, sens tej reformy fiskalnej podważa. Kiedyś mawiało się, że to jest partyjna samokrytyka. I wprost trudno uwierzyć w powrót tego dawno już zapomnianego zjawiska. Jeżeli zaś ktoś ze sfer rządowych, niezadowolony z mych słów, zagrozi mi procesem sądowym i ewentualnym skazaniem, to przypomnę mu, że – na moje szczęście – gilotyna u nas nie działa, a palenie na stosie już dawno wyszło z mody.

Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski zdradził nie dawno, że w młodych latach miał opinię mężczyzny, który używa kobiet ile wlezie i przydał sobie może mało romantyczne, ale nadzwyczaj trafne określenie w tej materii. Oficjalne media od razu zażgrzmały zjadliwą krytyką, wypowiadając się zapewne w imieniu kogoś, kto postępuje wprost przeciwnie do Trzaskowskiego. Jurerek Owsiak, który zawsze starał się działać dla dobra ludzi, rozstrzygnąłby ewentualny spór w tej kwestii bardzo prostą radą: róbta co chceta! Bo jeden lubi ogórki, a drugi – wójta córki.

Ten może cokolwiek skomplikowany wywód prowadzę jedynie w tym celu, żeby w miarę zrozumiale wyrazić swoje odczucia co do Budżetu Obywatelskiego. Wydaje się, że jest to wynalazek pasujący jak ulał do idei samorzą-

RYS. PETRO/AUGUST

du terytorialnego. Kiedyś rządzący byli zupełnie innego zdania, jeśli chodzi o wtrącanie się obywateli w sferę władzy, stąd niezapomniane powiedzenie: co wolno wojewodzie, to nie tobie – smrodzie. A teraz proszę, kawę na ławę! Pragniesz obywatelu urządzić coś dla swojego i cudzego dobra, to przesyłaj projekt do odpowiedniej instancji. Tym sposobem osoby zwykle całkowicie bezradne mogą być mądrzejsze od radnych. Demokracja bezpośrednia odnajduje jak gdyby swoją nową formę. Oczywiście, nie ma takiej instytucji, która działałaby bezbłędnie, więc już się zdążyliśmy przekonać, że nie wszystkie pomysły zmierzające do wykorzystania pieniędzy z Budżetu Obywatelskiego są strzałem w dziesiątkę.

„Gazeta Wyborcza” informuje, że ci, którzy w 2021 roku protestowali w obronie prześladowanego sędziego Igora Tuleyi, zorganizowawszy blokadę Sądu Najwyższego, dostali „wyroki nakazowe” za niszczenie trawnika poprzez jego długotrwałe deptanie”. I nic tylko przyklasnąć sądowni, który słusznie postąpił z tymi przestępcami tak samo, jak kiedyś w Ameryce postąpiono z gangsterem numer jeden Alem Capone, skazując go nie za kradzież i morderstwa, tylko za nieplacenie podatków. No bo powiedzmy sobie szczerze: czymże jest gwałt na Konstytucji RP i podważanie niezależności sędziów wobec deptania trawników? To ostatnie jest tak nieekologiczne, że nawet najwyższy wymiar kary wydaje się tu stanowczo zbyt niski.

W tej sytuacji widziałbym poważne zadanie dla twórców Budżetu Obywatelskiego. Wprawdzie jest to posunięcie tylko lokalne, ale nie ma mam najmniejszych wątpliwości, że pomysł sfinansowania samosądów, dokonywanych na takich okrutnikach jak deptacze trawników, spotkałby się ze stuprocentową akceptacją społeczeństwa Warszawy. Mamy już znakomite ogólnopolskie pomysły, takie jak pisanie nazwy własnej POWSTANIE WARSZAWSKIE małymi literami. Bo czyż można je uważać za coś ważniejszego niż „powstanie z miejsc”? Idźmy więc tym tropem i np. w ramach zachęcania młodzieży do wiary w Boga, wprowadźmy w Warsza-

wie obowiązkową naukę religii, nakazanej przez ministra edukacji i nauki, zwanego kiedyś ministrem oświaty, dziś zaś uważanego przez niektórych za ministra zaciemnienia. Jestem również za tym, by realizując wspomniane hasło „róbta co chceta”, poprosić Radę Warszawy o łaskawe pozwolenie: mówta co chceta. Byłoby to przyklepanie zwyczaju, przyjętego już przez wielu uczonych profesorów, a nawet przez premiera Mateusza Morawieckiego i jak najczęstsze stosowanie takich innowacyjnych form gramatycznych jak „półtorej metra” albo „z nas dwojga ja jestem lepszy” – w wypadku, gdy w imieniu dwóch piłkarzy wypowiada się jeden z nich. Zagadnięty przez mnie „w tym temacie” profesor Jerzy Bralczyk oświadczył z rozbrajającą szczerością: jeśli im się wydaje, że takie wypowiedzi brzmią bardziej uczenie, to niech oni tak mówią.

No właśnie. Polska to wciąż wolny kraj. I – jak widać również na szczeblu ogólnopolskim, z budżetem państwa można robić, co się komuś tylko podoba. A miliard złotych na plus, czy miliard na minus – to przecież coś niemające jakiegokolwiek znaczenia. Na koniec jednak powiem całkiem serio. Podoba mi się pomysł, by na Ursynowie jak najczęściej odbywały się występy artystyczne opłacane wyłącznie przez władzę, nie przez publiczność. Dlatego już teraz apelowałbym o taki występ potrójnej laureatki Festiwalu Opolskiego, ursynowskiej studentki Karoliny Lizer. Jej piosenka pt. „Czysta woda” to byłby dla mieszkańców dzielnicy czysty zysk.

MACIEJ PETRUCZENKO
PASSMITA
naczelnym@passa.waw.pl

O przyszłości nikotyny i ograniczeniu szkód związanych z paleniem

W połowie czerwca (16-18) w Warszawie odbędzie się forum poświęcone nikotynie i jej przyszłości, a także politykom zdrowotnym państw uwzględniającym redukcję szkód zdrowotnych związanych z paleniem tytoniu.

W tym roku myślą przewodnią (dziewiątego już) wydarzenia o nazwie Global Forum on Nicotine jest właśnie ostatni z wymienionych obszarów, czyli ograniczenie szkód zdrowotnych.

Warto przypomnieć, że rok temu wiodącym tematem forum była przyszłość nikotyny w kontekście popularyzacji alternatywnych produktów nikotynowych, które zdaniem wielu ekspertów są mniej szkodliwą opcją dla dotychczasowych użytkowników tradycyjnych papierosów. Forum GFN bierze pod lupę szybko rozwijający się obszar badań związanych z nikotyną i korzystaniem z niej, jak też działania na poziomie instytucji państwowych, w które systemowo może być wpisana polityka redukcji szkód z użyciem e-papierosów, jak to ma miejsce na przykład w Wielkiej Brytanii.

Skąd takie podejście? Otóż, jak tłumaczy organizatorzy GFN, palenie tytoniu jest najbardziej szkodliwym sposobem używania nikotyny poprzez wydzielenie substancji smoliste i gazy zawarte w dymie papierosowym. Jednak wiele osób ma trudności z rzuceniem palenia, ponieważ trudno jest im się obejść się bez nikotyny. I to właśnie udostępnianie produktów niższego ryzyka może w tym pomóc i ograniczyć straty zdrowotne. Kon-

cepcja ta sięga 1976 roku, kiedy prof. Michael Russell stwierdził: „Ludzie palą dla nikotyny, ale umierają od smoły” i zasugerował, że stosunek substancji smolistych do nikotyny może być kluczem do bezpieczniejszego palenia.

Poszczególne rządy postawiły na wdrożeniu strategii redukcji ryzyka, polegającej na rekomendowaniu pacjentom, którzy nie są w stanie porzucić nałogu – potencjalnie mniej szkodliwych alternatyw, takich jak np. e-papierosy. Robią to rządy Wielkiej Brytanii, Nowej Zelandii, Kanady, czy Japonii. Z kolei nowozelandzkie ministerstwo zdrowia stwierdziło w swoim komunikacie, że „poprzez lepszą regulację prawną i dostęp do publicznej informacji, jest okazja do wspierania palaczy, by przeszli na mniej szkodliwe alternatywy, znacząco ograniczając ryzyko dla zdrowia ich i najbliższych”. Na marginesie trzeba zaznaczyć, że należy zwracać szczególną uwagę na to, po jakie zamienniki wyrobów tradycyjnych oraz po jakie e-papierosy sięgamy, w szczególności na to, czy są one poddawane regularnym badaniom i testom, jak na przykład urządzenie Vuse.

W tegorocznej konferencji wezmą udział eksperci, naukowcy i aktywiści zaangażowani w popularyzację wiedzy i informacji na ten temat. Zasadna wydaje się teza wygłoszona przez Davida Sweanora z Uniwersytetu w Ottawie: - Widzimy znaczną liczbę konsumentów, która wyraża chęć przedstawienia się [na alternatywy - przyp. red.], jeśli dostępne są zarówno produkty, jak i informacja o nich.

WÓJT GMINY LESZNOWOLA
05-506 Lesznowola
ul. Gminna 60

Lesznowola, 21.06.2022 r.

RUP.6721.2.15.2019.OB(95)

OGŁOSZENIE

w wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębów: Stefanowo, Jabłonowo, Warszawianka

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 503) w związku z art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) oraz uchwałą Rady Gminy Lesznowola Nr 171/XV/2019 z dnia 21 października 2019 r. zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębów: Stefanowo, Jabłonowo, Warszawianka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, **w dniach od 04.07.2022 r. do 04.08.2022 r. w siedzibie Urzędu Gminy Lesznowola w godzinach od 8³⁰ do 15³⁰, na stronie internetowej Urzędu Gminy Lesznowola w zakładce Gospodarka Przestrzenna oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.**

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 19.07.2022 r. w siedzibie Urzędu Gminy Lesznowola o godz. 16³⁰.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi do wyłożonego projektu planu należy składać na piśmie do Wójta Gminy Lesznowola z podaniem imienia i nazwiska lub jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczeniem nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 22.08.2022 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia powyższych wymienionych uwag jest Wójt Gminy Lesznowola.

Z up. Wójta
Marcin Kania
Zastępca Wójta

**KLIMAT
TWORZA
LUDZIE**

Co Ty możesz zrobić dla klimatu, czyli jak być eko w mądry sposób?

„Moje ciepło”

Jak możemy przeczytać na stronie programu, jego celem jest wsparcie rozwoju ogrzewnictwa indywidualnego i rozwoju energetyki prosumenckiej w obszarze powietrznych, wodnych i gruntowych pomp ciepła w nowych, w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych. Dofinansowanie można więc wykorzystać na zakup i montaż nowych pomp ciepła (powietrznych i gruntowych) wykorzystywanych do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w nowych, jednorodzinnych budynkach mieszkalnych. W takim budynku nie może znajdować się (również w okresie trwałości inwestycji) źródło ciepła na paliwo stałe. Budżet na realizację celu programu wynosi do 600 mln zł. Zasady znajdziesz na stronie: www.mojecieplo.gov.pl

Kampania „Nasz Klimat”

– bo edukacja zawsze się opłaca

Zmiany tworzą przede wszystkim ludzi. Jednak by faktycznie do zmian doszło, potrzebna jest świadomość tego, jakie możemy wprowadzić modyfikacje, by sprzyjać ochronie klimatu. Właśnie dlatego Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi kampanię edukacyjno-informacyjną pod nazwą „Nasz klimat”. Jej głównym celem jest podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa na temat indywidualnych działań, które możemy podejmować dla dobra planety. Na stronie www.naszklimat.gov.pl można zapoznać się z jej szczegółami, znaleźć wiele ciekawych informacji na temat globalnego ocieplenia, a także pobrać pakiety dla gmin i materiały edukacyjne dla szkół.

Coraz częściej mamy do czynienia ze zjawiskami ekstremalnymi, takimi jak susze, trąby powietrzne czy powodzie, które nie tylko przyczyniają się do zniszczeń, ale mają także liczne konsekwencje ekonomiczne i społeczne, m.in. w postaci wyższych cen żywności, przerw w dostawie wody, a w niektórych częściach świata – konieczności migracji. Zmiany klimatu mają więc coraz większy wpływ na nasze codzienne życie. By im zapobiegać, należy wprowadzać niezbędne zmiany w funkcjonowaniu naszego domu, otoczenia i w codzienne nawyki. Jak to robić, by na tych zmianach nie tracić? Z pomocą przychodzą nam dofinansowania z programów przygotowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

„Czyste powietrze”

Dofinansowanie obejmuje wymianę starych, nieekologicznych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne urządzenia, spełniające najwyższe normy oraz przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych w budynkach. Program skierowano do osób fizycznych, które są właścicielami/współwłaścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wydzielonych w takich budynkach lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Możliwa kwota dofinansowania wynosi od 30 tys. do nawet 69 tys. złotych. Więcej szczegółów znajdziesz na stronie: www.czystepowietrze.gov.pl

Zacznijmy od domu,

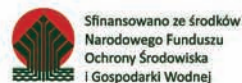
czyli jak skorzystać z dofinansowań

Wszyscy chcemy żyć w czystym środowisku – tylko w takim jesteśmy w stanie funkcjonować w pełnym zdrowiu i komforcie. Myśląc o najbliższym otoczeniu, powinniśmy zacząć od własnego domu, zmiany sposobu ogrzewania i poboru energii elektrycznej. Może to jednak wydawać się sporym wyzwaniem, także finansowym. Dlatego Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przygotowały programy wsparcia, które umożliwią uzyskanie znaczących dotacji na ekoinwestycje. Jak te programy?

„Mój prąd”

Celem programu jest zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych lub wzrost autokonsumpcji prądu, poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej lub ciepła) oraz zwiększenie efektywności zarządzania energią elektryczną na terenie Polski. Budżet IV (obecnie trwającego) naboru wynosi około 350 mln zł. Zasady przyznawania dofinansowania oraz więcej informacji znajdziesz na stronie: www.mojprad.gov.pl

Willa z Mokotowa w rejestrze zabytków

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator zabytków wpisał do rejestru zabytków nieruchomych województwa mazowieckiego willę Zborskich wraz z terenem posesji, wzniesioną w l. 30. XX w., położoną przy ul. Podchorążych 69A w Warszawie.

Posesja przy ul. Podchorążych 69A wydzielona w 1931 r. stanowiła wcześniej część Osady Stempina (Stępina) będącej własnością małżeństwa Janickich. Wydzielone przy skrzyżowaniu ul. Podchorążych i Stępińskiej dwie wąskie i długie posesje zabudowane zostały bliźniaczymi willami o modernistycznej formie. Pierwsza z nich, pod nr 69 (d. hip. 9652) należała do dra Wiktora Kuttana (obecnie znacznie przekształcona), druga pod nr 69A (d. hip. 9651) – będąca przedmiotem niniejszego postępowania – była własnością przemysłowca Wacława Zborskiego. Obaj inwestorzy należeli do akcjonariuszy lubelskiej fabryki Portland-cementu „Firley”, pierwszy z nich pełnił w niej funkcję prezesa zarządu, drugi wiceprezesa rady nadzorczej (1928). W 1934 r. nieruchomości przeszła na własność wdowy po Wacławie Zborskim, Wandy Jadwigi z Garczyńskich Zborskiej, a w 1943 r. po przeprowadzeniu postępowania spadkowego na jej brata, bratanków i siostrzeńców.

Nacjonalizacja dawnej kamienicy

Po II wojnie światowej budynek został nacjonalizowany, obecnie stanowi mienie komunalne m. st. Warszawy. Budynek przy ul. Podchorążych 69A wzniesiony został ok. 1932-1934 r. jako zachodni segment bliźniaczej willi mieskiej z ogrodem w głębi działki. Projektant budynku nie jest znany. Na podstawie zachowanych fotografii archiwalnych można stwierdzić, że willa nie uległa większym przekształceniom od chwili powstania, do zmian mniejszej skali zaliczyć można natomiast usunię-

cie attyki z cementowych tralek wykonanej po obrysie dachu.

Budynek mieszkalny przy ul. Podchorążych 69A wzniesiony został w latach 30. XX w. dla Wacława Zborskiego wg. indywidualnego projektu jako luksusowa willa modernistyczna. Posiada on niewątpliwe walory artystyczne, które wyrażają się zarówno w zewnętrznej formie budynku – bryła urozmaicona została zaakcentowanym pionem klatki schodowej, narożną loggią, tarasem ogrodowym oraz murowanymi balustradami – jak i w wysokim standardzie wykończenia wnętrz.

Proporcje i bryła budynku, zaprojektowanego jako symetryczny do sąsiedniego segmentu, wykorzystują rozwiązania stosowane w architekturze dwudziestolecia międzywojennego; wyeksponowane pionowe okno klatki schodowej, żelbetowe daszki, duże płaszczyzny tynku, zastosowanie dachu płaskiego, ograniczenie detalu do prostych gzymsów oraz betonowych balustrad. Plastikę bryły uzupełniono zastosowaniem barwnych tynków fakturowych z wykonaną w zaprawie ryflowaną dekoracją narożników i krawędzi otworów okiennych i drzwiowych oraz wprowadzeniem detalu metalowego (kraty, uchwyty na donice kwiatowe).

Bogaty wystrój mieszczkańskiej willi

Dodatkowy nośnik wartości artystycznych budynku stanowi zachowany w znacznym stopniu układ funkcjonalno-przestrzenny willi oraz bogaty i starannie zaaranżowany wystrój wnętrz, na który składają się fornirowane boazerie i stolarka drzwiowa, taflowe parkiety o geometrycznej dekoracji, fineryjnie opracowany słupek na pierwszym biegu schodów, osłony grzejników, kamienna okładzina schodów, różne kominki, marmurowe parapety, zachowane płytki ceramiczne w pomieszczeniu kuchni w piwnicy, a także na posadzkach przy głównym wejściu

oraz w pomieszczeniach sanitarnych na pierwszej kondygnacji.

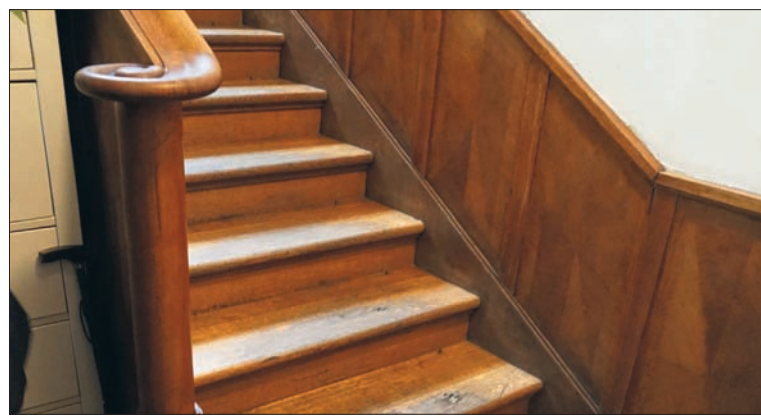
Cennymi elementami wystroju są oryginalna stolarka okienna i drzwiowa z szybami kryształowymi, okucia (klamki, szyldy, zamki, zawiasy, przytrzymywacze spinaczowe między skrzydłami), grzejniki o dekoracyjnie opracowanych wspornikach czy elementy armatury łazienkowej. Wartość historyczna budynku wiąże się z sylwetką przemysłowca i jednego z prezesów lubelskiej fabryki Portland-cementu „Firley” Wacława Zborskiego oraz jego współnika i sąsiada dra Wiktora Kuttana.

Tuż przy łazienkach

Wzniesiona w prestiżowej lokalizacji w sąsiedztwie zespołu pałacowo-ogrodowego Łazienki Królewskie willa modernistyczna jest przykładem dążeń osobistych przedstawicieli elity finansowej Rzeczypospolitej, a szerzej także rozwoju urbanistycznego miasta, które przetrzymało pod zabudowę mieszkaniową tereny powojenne, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie rezydencji królewskiej. W czasie II wojny światowej w bezpośrednim sąsiedztwie budynku znajdowała się siedziba dowództwa obrony Sielc majora Józefa Rosieka, a świadectwem działań wojennych są m. in. postrzeliny na zachodniej elewacji budynku.

Zachowana substancja zabytkowa, obejmująca zarówno komponenty architektoniczne, jak i czytelne rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i detal, stanowi niebagatelne źródło wiedzy na temat kultury materialnej elity finansowej stolicy w dwudziestolecie międzywojennym. Za ochroną oryginalnej substancji zabytkowej przedmiotowej nieruchomości przemawia również stosunkowo niewielka skala przekształceń, co wyraźnie widoczne jest chociażby w kontekście znacznie przekształconego bliźniaczego budynku pod nr 69.

ino

Ponad 110 nowych latarni na Rodowicza „Anody”

Zakończono prace związane z wymianą latarni w al. Jana Rodowicza „Anody”. W sumie na całym odcinku drogi zamontowano 113 nowych słupów wraz z 142 nowoczesnymi oprawami SAVA. Modernizacja przyniesie ogromne oszczędności oraz poprawi bezpieczeństwo.

Latarnie w al. Rodowicza „Anody” pamiętały jeszcze czasy PRL-u. Wraz z upływem lat ich betonowa konstrukcja zaczęła się kruszyć, a sodowe oprawy, w które były wyposażone, świeciły słabo – przy ogromnym zużyciu prądu.

Tak jak wielokrotnie zapowiadano, najstarsze słupy i oprawy w całym mieście są sukcesywnie wymieniane. Nowoczesnego oświetlenia doczekała się więc al. J. Rodowicza „Anody”. W sumie na tej ursynowskiej arterii ustawiono 113 słupów wyposażonych w 142 nowoczesne oprawy ledowe SAVA. Oszczędności związane z modernizacją będą ogromne: 112 MWh/r mniej przełoży się na niemal 100 000 złotych, które pozostaną w kasie miasta.

Sumaryczna moc nowych opraw będzie o ponad 70 proc. niższa – mimo tego jakość świecenia będzie nieporównywalnie lepsza, co bezpośrednio przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Tak wysoka efektywność, przy radykalnie zmniejszonym zużyciu prądu, jest możliwa dzięki temu, że optyka i moc opraw projektowane są pod konkretną ulicę. Efekty są sprawdzane przez pracowników ZDM, którzy wykonują pomiary oświetlenia specjalistycznym sprzętem.

Oświetlenie warszawskich ulic jest konsekwentnie modernizowane. W tym roku wymieniono już oświetlenie na ul. Hynka, gdzie zamontowanych zostało 80 nowych latarni. W zeszłym roku wybudowano je na dwóch odcinkach ul. Przyczółkowej, a nowe lampy w miejsce starych zamontowano na ulicach Lubelskiej, Ratuszowej, Przy Agorze, przebudowywanej Sokratesa, w ciągu ulic Grzybowej i Szosowej, a także na pl. Inwalidów. Oświetlenie wymieniano również w tunelach – w czterech przeprawach w ciągu Trasy Łazienkowskiej oraz w ośmiu innych lokalizacjach w mieście, m.in. w Alejach Jerozolimskich (przy ul. Włodarskiej i Jutrzenki) i w al. 4 Czerwca 1989 r. przy ul. Szamoty (wiadukt pod torami kolejowymi). Ponadto sodowe oprawy zastąpiono ledowymi na masztach na węzłach drogowych.

W tym roku wymienione zostaną wszystkie oprawy oświetleniowe na latarniach przy drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych, które po zmroku nie są jeszcze oświetlane przez I.E.D-y. Koszt operacji wyniesie 32,3 mln zł, ale dzięki mniejszemu zużyciu prądu miasto zaoszczędzi aż 23 mln zł rocznie.

Zieleń na Stokłosach na 30-lecie ZTM

Przy okazji jubileuszu Zarządu Transportu Miejskiego chcieliśmy przypomnieć o ekologii i zrobić coś dla mieszkańców Warszawy.

Pierwsze drzewa zostały posadzone w pobliżu parkingu P+R Metro Stokłosy, a jedno z nich wkopała w ziemię osobiście dyrektor ZTM Katarzyna Strzegowska. Będą tam rosły lipy brabant i lipy warszawskie.

Gatunki nie są przypadkowe. Lipy dobrze znoszą życie w mieście i są zalecane przez Zarząd Zieleni m.st. Warszawy. Pozostałe sadzonki pojawią się na naszych obiektach na: Pawrze, Młocinach i Ursusie. Pasażerowie, zostawiający auta na naszych parkingach Parkuj i Jedź i przesiadający się do komunikacji miejskiej, będą mogli w ich cieniu schronić się przed słońcem.

Liczba drzew nie jest przypadkowa – posadziliśmy po jednym drzewie na każdy rok działalności ZTM. Może w skali Warszawy nie jest to liczba wywołująca wrażenie, ale warto pamiętać, że młode drzewka dołączyły do roślin, które już zazieleniają nasze obiekty. Dużo drzew i krzewów

rośnie na parkingach P+R, wiele kilometrów torowisk jest wyłożonych trawą lub rozchodnikiem, a ta ostatnia roślina rośnie też na dachach 26 warszawskich przystanków, dając ochłodę ludziom i pomagając owadom.

Zarząd Transportu Miejskiego przykłada wielką wagę do kreowania postaw proekologicznych i dbania o środowisko. Od wielu lat stawiamy na autobusy nisko i zeroemisyjne. Zachęcamy kierowców autobusów do stosowania eco-drivingu, który zmniejsza zużycie paliwa. Tramwaje i pociągi, które są kupowa-

ne, mają systemy odzyskiwania energii. Na naszych obiektach budujemy panele fotowoltaiczne i pompy ciepła. Baterie słoneczne pojawiają się też na wiatkach przystankowych.

Energię elektryczną staramy się oszczędzać wszędzie. Najlepszym i najczystszy jej źródłem jest słońce, więc czemu by z tego nie korzystać? Słońce przyda się też drzewom. Kształtów nabiera projekt parkingu EKO P+R Połczyńska, który zamieni się w „zielone”, przyjazne środowisku miejsce, wykorzystujące zasoby odnawialne i dodatkowo atrak-

cyjne dla mieszkańców nie tylko jako punkt przesiadkowy.

Modernizacja da także możliwość udostępnienia części parkingu mieszkańcom okolicznych osiedli. Będą oni mieli do dyspozycji park z ławkami kwietnymi, alejami spacerowymi i ogrodem permakulturowym. Planowana jest także ścieżka edukacyjna z podłami dla ptaków, tablicami informacyjnymi, hotelami dla owadów i nieckami bioretencyjnymi. Zmiany były omawiane m. in. na spotkaniu z przedstawicielami bloków mieszkalnych sąsiadujących z parkingiem i zostały pozytywnie odebrane przez jego mieszkańców.

W dni powszednie w budynku będziemy m. in. prowadzić zajęcia z edukacji ekologicznej dla najmłodszych z zakresu transportu miejskiego. Postawy proekologiczne chcemy kształtować od najmłodszych lat po to, by dorosli sami dostrzegali korzyści z komunikacji miejskiej i świadomie ją wybierali. Im więcej pasażerów będą przewoziły autobusy, pociągi, tramwaje, tym bardziej ekonomiczne i ekologiczne będą nasze podróże. ztm.waw.pl

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Na Skraju”

ul. Kulczyńskiego 14, 02-777 Warszawa

ogłasza przetarg na:

Wykonanie robót remontowych klatek schodowych na terenie osiedli Spółdzielni Mieszkaniowej „Na Skraju”.

Termin złożenia ofert **07.07.2022 r. do godz. 12.00.**

Materiały przetargowe do uzyskania nieodpłatnie na stronie internetowej <https://naskraju.pl/index.php/pl/ogloszenia/przetargi-sm> lub e-mail na adres:

prace elektryczne p.szczepanski@naskraju.pl tel. 730 003 857

prace budowlane r.rasinski@naskraju.pl tel. 730 003 962

Spotkanie ursynowskich przedsiębiorców

We wtorek, 21 czerwca w Centrum Kultury „Alternatywa” odbyło się spotkanie „Jak budowanie relacji pomaga w rozwoju biznesu?”.

Udział w spotkaniu był zarówno doskonałą okazją do budowania relacji biznesowych między lokalnymi przedsiębiorcami, jak również do udziału w rozmowie z praktykami biznesu z różnych branż, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami w zakresie networkingu. Było to kolejne już wydarzenie zorganizowane przez Urząd Dzielnicy Ursynów, promujące przedsiębiorczość w naszej dzielnicy. O budowaniu biznesu i networkingu opowiedziały Ewa Piękart, Karolina Siemion-Bielska oraz Alicja Bąkowska z BNI Polska.

Najlepszy start-up nagrodzony!

20 czerwca na Ursynowie najlepsze start-upy programu Startup Art. #2022 przedstawiły efekty swojej pracy przed jury, walcząc o atrakcyjną nagrodę główną – wyjazd na zagraniczną konferencję do Estonii.

Zadaniem zespołów było zaprezentowanie swoich projektów biznesowych w czasie pięciominutowego pitchu (prezentacji), tak aby zainteresować odbiorców i przyciągnąć uwagę inwestorów oraz aniołów biznesu. Wygrał projekt „MEDFONIA” którego celem jest kreatywna rehabilitacja mowy i słuchu w formule online, nagrodę otrzymała Weronika Skoneczna. Wydarzenie otrzymało patronat honorowy Burmistrza Dzielnicy Ursynów i było objęte wsparciem organizacyjnym pracowników urzędu dzielnicy w ramach działań promujących przedsiębiorczość.

2050 drzew dla Warszawy

Niedawno wystartowało głosowanie na projekty z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2023 roku. Mieszkańców cieszy pojawienie się licznych „zielonych” projektów, jednym z nich jest pomysł zgłoszony pod nazwą „2050 drzew dla Warszawy”

Celem projektu jest posadzenie 2050 drzew na terenie całej Warszawy. W Warszawie powietrze słabej jakości stanowi codzienność, przyczyną tego stanu rzeczy jest zmniejszanie się terenów zadrzewionych.

- Chcemy, aby Warszawa była miastem zielonym, pełnym drzew, szczególnie w czasach wyzwań klimatycznych i walki ze smogiem. 2050 drzew dla Warszawy pomoże nam oczyszczać powietrze z CO₂, produkować tlen, walczyć ze smogiem i pozytywnie wpływać na nasze zdrowie – powiedział Paweł Lenarczyk, autor projektu. Współautorami tego ogólnomiejskiego projektu są Magdalena Dorocha i Iwona Żywko.

Przypominamy, że na projekty do Budżetu Obywatelskiego można głosować do 30 czerwca br – zarówno wypełniając kartę w wersji papierowej jak również oddając głos za pośrednictwem strony internetowej www.bo.um.warszawa.pl.

Czy wiesz na czym polega idea cyrkularności?

Każdy rodzic posiada niezliczoną ilość ubrań oraz zabawek dziecięcych, z których dziecko już wyrosło, albo użyło ich kilka razy.

Co z nimi zrobić? Wyrzucić? Zostawić?

PRZYNIEŚ JE DO NASZEGO KOMISU!

Za sprzedany towar dostajesz pieniądze, a Twoje rzeczy trafiają do dalszego obiegu.

WAŻNE!

Rzeczy i zabawki muszą być w **BARDZO DOBRYM STANIE**.

Przyjmujemy ubrania:

- wyprane,
- wyprasowane,
- bez defektów (dziur, plam, zmechaceń, przebarwień),
- nie przyjmujemy ubrań z dyskontów (Biedronka, Lidl, Pepco, KIK).

Zabawki:

- Lego, Barbie, Fisher-Price, zabawki drewniane "z wyższej półki".

Towar zostaje u nas przez 3 miesiące. Jeśli przez ten czas się nie sprzeda - wraca do właściciela.

Idea zrównoważonych zakupów jest bardzo bliska naszym sercom i wierzymy, że zarazimy nią również Ciebie.

Do zobaczenia!

CYRKULARNA MODA DZIECIĘCA

komis i sklep

Trefl

Kleks & Friends
LOUPOLOVE

W NASZYM SKLEPIE ODNAJDZIESZ RÓWNIEŻ BOGATĄ OFERTĘ
ZABAWEK TREFL ORAZ KLEKS&FRIENDS!

ul. Szolc-Rogozińskiego 3 lok. U3
(METRO IMIELIN) WARSZAWA

facebook.com/kleksandfriends

509 12 55 61

CZAS - NAJWAŻNIEJSZE CO MOŻESZ DAĆ DZIECKU.

PO RESZTĘ ZAPRASZAMY DO NAS!

Kino

45 lat
URSYNOWA

30.06.2022
godz. 18:00

reż. Marek Kotowski | Polska 2002

Dzień świra

20. rocznica premiery filmu
i spotkanie z Markiem Kotowskim

koncert piosenek
Krzysztofa Krawczyka

Znalazłem Ciebie na Ursynowie

24 czerwca o godz. 18:00

45 lat
URSYNOWA

Wystąpią:
Mariusz Ostrowski
Laureaci Ogólnopolskiego
Konkursu Piosenek
Krzysztofa Krawczyka
Band Andrzeja Perkmana

Bilety: 20/30 zł

Widoczne zmiany na Polu Mokotowskim

Stołeczny Zarząd Zieleni modernizuje jeden z największych parków w Warszawie. Widać już zmiany na rekultywowanym terenie w okolicach Biblioteki Narodowej i nową zieleń, cały czas trwa odnowa układu wodnego parku. Zakończenie inwestycji planowane jest na koniec tego roku.

Nowe życie na terenie po MPO

Na tzw. Wielkiej Polanie w okolicach Biblioteki Narodowej, gdzie dawniej znajdowała się baza MPO, powstaje ogród biocentryczny z różnorodną roślinnością i miejscami do wypoczynku. Uformowano w nim już większość pagórków i niecek, które będą pełnić funkcje ogrodów deszczowych. Ustawiono też część małej architektury – ławki, kosze na śmieci czy stojaki rowerowe w formie kłód. Kolejnym etapem będzie budowa drewnianego podestu meandrującego pośród zieleni.

Prace przy układzie wodnym

Z głównego stawu w parku oraz małych zbiorników usunięto w sumie 15 tys. mkw. beto-

nu. W dużym stawie wykonano prace przy umocnieniu dna i brzegów. Obecnie montowane są układy filtracyjne i komora techniczna. Wykonano już przyłącza wodociągowe, ułożono też część rurociągów.

Przy małych stawach wykonano rozbiórkę większej części kanałów wodnych i prace umocnieniowe brzegów. W efekcie w parku powstanie nowy, naturalny układ wodny ze strefami roślinności szuwarowej oraz miejscami do wypoczynku nad samą wodą.

Strefy wejściowe i nowa zieleń

Przy wejściach do parku od strony ul. Żwirki i Wigury (przy restauracji Jeff's), przy Bibliotece Narodowej, GUS i od ul. Batorego pojawiła się już nowa zieleń. Do końca sierpnia będzie wygradzony teren od strony ul. Żwirki i Wigury – tutaj powstanie nowa strefa wejściowa z nową nawierzchnią oraz zadaszaniem. Od ul. Batorego również kładziona jest nowa nawierzchnia. Powstaje także nowe wejście do parku od strony domków fińskich, gdzie na ukończeniu jest nowa ścieżka. Roślinność nasadzona została także w strefach brzegowych parku. W sumie na

Polu Mokotowskim pojawi się 55 nowych drzew, 6 tys. krzewów, 17 tys. bylin i 1,5 ha łąk.

Inne prace i utrudnienia

Nadal trwa remont domków fińskich. Na terenie parku rozbudowywana jest także sieć kanalizacyjna, wodociągowa i elektryczna. Wykonano już część prac przy ul. Fińskiej oraz przy fontannie centralnej i placu zabaw od ul. Wawelskiej. Fontanna zyska nowy blask, kostka zostanie wymieniona na atrakcyjną kamienną posadzkę, zamontowane zostaną punktowe wodotryski oraz nowe miejsca do siedzenia i odpoczynku. W związku z pracami teren wokół fontanny i plac zabaw pozostaną wygradzone do końca września.

Przetarg na modernizację Parku Pole Mokotowskie uwzględni elementy objęte dofinansowaniem w ramach projektu „Rozwój i uporządkowanie terenów zieleni wraz z elementami rekreacyjnymi na terenie Parku Pole Mokotowskie, Parku Żeromskiego oraz Parku Ogrody Kosmosu w Warszawie” współfinansowanego przez Unię Europejską z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Karolina Kwiecień-Łukaszevska

Bezpieczne dziecko w domu, szkole i na ulicy

Przedstawiciele Delegatury Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Dzielnicy Mokotów przeprowadzili z dziećmi z Przedszkola nr 139 spotkanie poświęcone realizacji programu profilaktycznego „Bezpieczne dziecko w domu, szkole i na ulicy”.

Przedstawicielom przedstawiono zasady bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, w drodze do przedszkola, podczas zajęć szkolnych oraz w drodze do domu po zajęciach.

Następnie dzieciom wręczono kolorowanki „Bezpieczne

dzieci”, kamizelki i opaski odblaskowe oraz drobne gadzety. Cała grupa udała się także do Jednostki Ratowniczo Gaśniczej Nr 9 położonej przy ul. Domaniewskiej 40A.

Przedstawiciele Straży Pożarnej omówili z przedszkolakami najistotniejsze informacje dotyczące otaczających ich zagrożeń, zasady postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji niebezpiecznych i powiadamiania służb ratunkowych. Podczas rozmowy dzieci czynnie uczestniczyły w dyskusji ze strażakami i dzieliły się informacjami w jaki sposób potrafią zareagować na niebezpieczną sytuację w ich otoczeniu.

Następnie strażacy udostępniili do obejrzenia bojowe wozy strażackie wraz z całym wyposażeniem oraz przeprowadzili próbny alarm w razie zagrożenia pożarowego.

Senioralne powitanie lata!

W sobotę 18 czerwca w Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 339 im. Raoula Wallenberga przy ulicy św. Bonifacego 10 odbyło się na Mokotowie Senioralne Powitanie Lata.

Spotkanie otworzył burmistrz Dzielnicy Mokotów Rafał Miastowski, który zaprosił seniorów, aby razem z nimi powitali lato. W wydarzeniu uczestniczyła także dyrektorka Szkoły Lidia Kumanek. Sala była pięknie przystrojona, podobnie jak zaproszeni goście. Dobre humory dopisywały. Podczas wydarzenia grał i zabawiał towarzystwo znany zespół pn. „Szafa gra”. Po takim otwarciu lato na Mokotowie będzie w tym roku wyjątkowo udane.

Rajzy po Mokotowie – cykl spacerów

Ośrodek Edukacji Kulturalnej Sadyba oraz Urząd Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy zapraszają na cykl spacerów po Mokotowie. Pierwszy spacer odbył się w sobotę 18 czerwca – Królikarnia, czyli Mokotów oświecony.

Spotkanie uświetnił monodram „Spotkanie z Mistrzem Canaletto”, w którym wystąpił Stanisław Banasiuk oraz śpiewanki. Całość prowadził Łukasz Przybyłek.

Zapraszamy na kolejne spacery – Rajzy po Mokotowie:

25 czerwca, godz. 11.00 – 12.30 Mokotów Grzebiułka, czyli spotkanie na Czerniakowie
2 lipca, godz. 11.00 – 13.00 Sadyba, czyli zielony Mokotów

Mazowiecki Dzień Strażaka

Na placu Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie odbyły się uroczystości Mazowieckiego Dnia Strażaka oraz obchody jubileuszu 30-lecia PSP.

W uroczystościach udział wzięli m. in. sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Maciej Wąsik, komendant główny PSP gen. brygadier Andrzej Bartkowiak, mazowiecki komendant wojewódzki PSP nadbryg. Jarosław Nowosielski wraz z zastępcami.

Burmistrz Dzielnicy Mokotów Rafał Miastowski został z tej okazji wyróżniony medalem pamiątkowym za życzliwe sąsiedztwo oraz wspieranie działań mazowieckich strażaków.

82. Rocznica śmierci Janusza Kusocińskiego

21 czerwca przypada 82. rocznica tragicznej śmierci Janusza Kusocińskiego – wybitnego lekkoatlety, mistrza olimpijskiego z Los Angeles w 1920 roku.

Podczas II wojny światowej uczestniczył w walkach na Mokotowie, działał w konspiracji niepodległościowej. Został rozstrzelany przez Niemców pod Palmirami w 1940 roku.

Przedstawiciele Samorządu Mokotowskiego w składzie: burmistrz Dzielnicy Rafał Miastowski, zastępczyni burmistrza Anna Lasocka, radne Dzielnicy Mokotów Joanna Dembowska oraz Monika Czerniewska złożyli wiązanek kwiatów przy kamieniu poświęconym pamięci Janusza Kusocińskiego przy ul. Powiśńskiej 13.

BUDŻET OBYWATELSKI

ZGŁASZAM GŁOSUJĘ KORZYSTAM

M^oJE
MIEJSCE
OKOTÓW

Stad jestem!

Drogie mieszkanki i mieszkańcy Mokotowa!

Przed nami głosowanie na projekty zgłoszone w ramach 9. edycji budżetu obywatelskiego. Do 30 czerwca, możecie wybierać, między innymi, spośród 81. projektów zlokalizowanych na Mokotowie, dotyczących praktycznie wszystkich sfer życia: m.in. infrastruktury drogowej, zieleni, edukacji, kultury, zdrowia i pomocy społecznej oraz sportu i rekreacji. Na realizację tych projektów w Dzielnicy Mokotów zaplanowano ponad 8,5 miliona złotych. To znacząca kwota, o której wydatkowaniu możemy wspólnie zdecydować. Dlatego serdecznie zachęcam do głosowania na projekty budżetu obywatelskiego, których skrócone

opisy prezentujemy na tych stronach. W ten sposób możemy zmienić Mokotów w miejsce, w którym żyje się coraz lepiej, bezpieczniej i zgodnie z naszymi oczekiwaniami. Autorkom i autorom projektów bardzo dziękuję za społeczne zaangażowanie oraz gorąco kibicuję, a nam wszystkim życzę mądrych i przemyślanych wyborów.

Rafał Miastowski
Burmistrz Dzielnicy Mokotów
m.st. Warszawy

ZASADY GŁOSOWANIA NA PROJEKTY

Zdecyduj, na co zostaną wydane pieniądze z budżetu Warszawy - w tym roku w Dzielnicy Mokotów to kwota 8 697 250 zł.

Przejrzyj zgłoszone projekty i wybierz te, które uważasz za ciekawe i potrzebne. Możesz wybrać maksymalnie **15 projektów zgłoszonych dla Dzielnicy Mokotów** oraz maksymalnie **10 projektów ogólnomiejskich**.

Głosowanie trwa **od 15 do 30 czerwca 2022 r.** Możesz zagłosować elektronicznie przez Internet albo w Urzędzie Dzielnicy Mokotów i dodatkowych punktach do głosowania papierowo lub elektronicznie.

GŁOSOWANIE ELEKTRONICZNE

1. Wejdź na stronę bo.um.warszawa.pl
2. Kliknij przycisk GŁOSOWANIE, a następnie wpisz swój adres email. Na Twoją skrzynkę pocztową przyjdzie wiadomość z linkiem. Kliknij go, żeby rozpocząć głosowanie.
3. Wybierz projekty, na które chcesz zagłosować (15 dzielnicowych i 10 ogólnomiejskich).
4. Uzupełnij swoje dane. Twoje dane nie będą nikomu udostępniane.
5. Zagłosuj.

GŁOSOWANIE PAPIEROWE I ELEKTRONICZNE

Przyjdź do Urzędu Dzielnicy Mokotów przy ul. Rakowieckiej 25/27 do Wydziału Obsługi Mieszkańców (na parterze). Zabierz ze sobą swój dokument tożsamości - będzie potrzebny do głosowania. W urzędzie otrzymasz kartę do głosowania. Na miejscu możesz poprosić pracownika urzędu o pomoc w prawidłowym oddaniu głosu.

Wypełnij kartę - postaw X przy projektach, na które chcesz zagłosować (15 dzielnicowych i 10 ogólnomiejskich).

Uzupełnij swoje dane. Twoje dane nie będą nikomu udostępniane.

Oddaj wypełnioną kartę w punkcie głosowania oznaczonym symbolem Budżetu Obywatelskiego.

DODATKOWE PUNKTY DO GŁOSOWANIA PAPIEROWEGO I ELEKTRONICZNEGO

- 20 czerwca godz. 14.00 do 18.00 Biuro Spółdzielni Mieszkaniowej Służew nad Dolinką ul. W.A. Mozarta 1.
- 21 czerwca godz. 12.00 do 16.00 Dom Kultury KADR ul. W. Rzymowskiego 32.
- 22 czerwca godz. 12.00 do 16.00 Dom Kultury DOROŻKARNIA ul. Siekierska 28.
- 23 czerwca godz. 15.00 do 18.00 Piknik rodzinny – tereny zieleni przy fontannach w pobliżu ul. J.S. Bacha.

W każdym punkcie będzie urzędnik, który pomoże w prawidłowym oddaniu głosu.

PROJEKTY DZIELNICOWE PODDANE POD GŁOSOWANIE

1. Aktywny Park na Sielcach. Nasadzenia drzew i krzewów. Siłownia plenerowa. Nr projektu 1296

Krótki opis: nasadzenie 10 drzew i 20 krzewów. Siłownia plenerowa. **Lokalizacja** obszar pomiędzy budynkami Iwicka 47a-b i 52, Sielecka 50, Sielecka 52, Badowska 15. **Koszt 664 000 zł**

2. Zielona sportowa Kazimierzowska - wielofunkcyjne boisko i plac zabaw przy ul. Kazimierzowskiej 16. Nr projektu 1382

Krótki opis: wybudowanie wielofunkcyjnego boiska o wymiarach 40x20 m o nawierzchni poliuretanowej oraz placu zabaw dla dzieci o wymiarach 15x20 m, z nawierzchnią z mat gumowych. **Lokalizacja** ul. Kazimierzowska 16. **Koszt 550 000 zł**

3. Canaletto 2023 - letni plener malarski na Starym Mokotowie. Nr projektu 704

Krótki opis: letni plener malarski, podczas którego artyści namalują architekturę Starego Mokotowa. Po wystawie prace zawisną w mokotowskich przestrzeniach publicznych. Cyfrowe kopie prac będą udostępnione mieszkańcom i posłużą jako gadżety promujące dzielnicę. **Lokalizacja** obszar Starego Mokotowa. **Koszt 56 050 zł**

4. Zdrowo i kreatywnie na Sadybie 216 godzin bezpłatnych międzypokoleniowych zajęć. Nr projektu 1777

Krótki opis: Zadbajmy o sprawność, podnieśmy kompetencje, rozwińmy pasję! 216 godzin, w tym arteterapia, gimnastyka, taniec, kluby dyskusyjne, zajęcia z kreatywnego pisania i obsługi smartfonów. **Lokalizacja** Skwer Ormiański na Sadybie. **Koszt 66 500 zł**

5. Zrywamy beton, sadzimy zieleń. Nr projektu 217

Krótki opis: zdjęcie betonowych chodników występujących pomiędzy drzewami na ulicy Czerskiej w miejscach istniejących metalowych słupków i posadzeniu w tych miejscach krzewów. Dodatkowo posadzone zostaną krzewy i 5 drzew. **Lokalizacja** ul. Czerska. **Koszt 261 760 zł**

6. Krzewy zamiast wyschniętych latem trawników. Nr projektu 222

Krótki opis: posadzenie krzewów w pasie trawników ulicy Bobrowieckiej, które latem są niemalże całkowicie wysuszone. Krzewy pojawiłyby się po obu stronach ulicy na wybranych odcinkach. **Lokalizacja** ul. Bobrowiecka. **Koszt 142 600 zł**

7. Ratujemy staw przy ul. Spacerowej i młode drzewa w Parku Promenada-Morskie Oko. Nr projektu 1794

Krótki opis: remont stawu przy ul. Spacerowej oraz rowu łączącego go ze stawem "górnym" (położonym pomiędzy ul. Dworkową a ul. Chocimską) w celu zapewnienie stałego poziomu wody w zbiorniku oraz poprawa jego walorów przyrodniczych, rekreacyjnych i estetycznych. **Lokalizacja** Park Promenada - Morskie Oko w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy. **Koszt 750 000 zł**

8. Bezpłatne badania profilaktyczne dla mieszkańców dzielnicy. Nr projektu 1095

Krótki opis: piknik medyczny, który będzie trwał 2 dni na terenie Dzielnicy, podczas którego zostaną przeprowadzane badania profilaktyczne dla wszystkich chętnych mieszkańców. **Lokalizacja** II Ogród Jordanowski ul. Odyńca 6. **Koszt 88 637 zł**

9. Cały Mokotów - zakup książek, audiobooków i gier dla Bibliotek Publicznych Mokotowa. Nr projektu 1064

Krótki opis: bogata oferta nowości książkowych zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej przyciąga czytelników. Biblioteki integrują lokalną społeczność i dają dostęp do wiedzy i rozrywki mieszkańcom Dzielnicy. **Lokalizacja** Biblioteki, Wypożyczalnia i Czytelnia dla dzieci, młodzieży i dorosłych w dzielnicy Mokotów. **Koszt 605 500 zł**

10. Bezpieczna Wielicka. Nr projektu 1494

Krótki opis: poprawa bezpieczeństwa i komfortu poruszania się pieszych na ulicy Wielickiej przez zwężenie jezdni na skrzyżowaniu z ulicą Broniwoja oraz wyznaczenie miejsc do parkowania na jezdni. **Lokalizacja** ul. Wielicka. **Koszt 280 272 zł**

Zagłosuj **od 15 do 30 czerwca** na bo.um.warszawa.pl

11. Bajkowa niedziela na Sadybie – cykl przedstawień teatralnych dla dzieci w Parku Stanisława Dygata na Sadybie. Nr projektu 432
Krótki opis: plenerowe, otwarte, bezpłatne przedstawienia teatralne dla rodzin. **Lokalizacja** rejon ulic: Spalska, św. Bonifacego, Sobieskiego, Limanowskiego, Powsińska. **Koszt 45 300 zł**

12. Śladami Korczaka - Służewieckie miejsce spotkań. Nr projektu 1045
Krótki opis: rewitalizacja polegająca na dostawieniu ławek, przygotowaniu ścieżki dydaktycznej z tablicami edukacyjnymi promującymi wartości Janusza Korczaka, postawieniu biblioboxu oraz zazielenieniu przestrzeni. **Lokalizacja** park na Osiedlu Służewiec w rejonie Domu Kultury KADR, Biblioteki przy Tuchlińskiej 2A, Szkoły Podstawowej nr 271 oraz Przedszkola nr 244 przy ulicy Niegocińskiej. **Koszt 640 000 zł**

13. „Dziki skwer” na ul. Piaskarzy (pomiędzy ul. Ponikowskiego a ul. Żencykowskiego). Nr projektu 932
Krótki opis: teren od lat niezagospodarowany i de facto staje się z roku na rok coraz większym śmietnikiem. Wszelkie działania winny być podporządkowane ochronie istniejącej roślinności. **Lokalizacja** ul. Piaskarzy (pomiędzy ul. Ponikowskiego a Żencykowskiego). **Koszt 151 800 zł**

14. Zajęcia z robotyki i programowania dla dzieci i młodzieży. Nr projektu 526
Krótki opis: zorganizowanie bezpłatnych zajęć z robotyki i programowania dla uczniów szkół podstawowych w dwóch placówkach na Dolnym Mokotowie. **Lokalizacja** Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Warszawie, ul. Gościńca 53 i Szkoła Podstawowa nr 190 im. Orła Białego ul. Zwierzyniecka 10. **Koszt 70 000 zł**

15. Zielona ulica Batalionu AK Bałtyk. Nr projektu 792
Krótki opis: posadzenie krzewów wzdłuż ulicy Batalionu AK Bałtyk na odcinku od al. Polski Walczącej do ul. Bluszczańskiej. **Lokalizacja** ul. Batalionu AK Bałtyk. **Koszt 103 000 zł**

16. „Podaj dalej! Nowe życie książki”, czyli bookcrossing w II Ogrodzie Jordanowskim. Nr projektu 1353
Krótki opis: w myśl idei bookcrossingu, czyli publicznej wymiany książek z prywatnych zbiorów na pozycje pozostawione przez innych mieszkańców, w II Ogrodzie Jordanowskim udostępniona zostanie specjalnie zaprojektowana zewnętrzna szafa. **Lokalizacja** II Ogród Jordanowski, ul. Jana Bytnara „Rudego” 15a. **Koszt 5 150 zł**

17. Nowe śmietniki na Dąbrowskiego i w okolicy. Nr projektu 925
Krótki opis: drobne śmieci, niedopałki papierosów, psie kupy – ułatwmy znalezienie się im w śmietniku. W ramach projektu przewiduje się ustawienie nowych zadaszonych koszy na śmieci w kilku miejscach na Starym Mokotowie. **Lokalizacja** ul. Dąbrowskiego - na odcinku między Łowicką a Wołoską i w okolicy Muzeum Broniewskiego oraz ul. Narbutta 87-85. **Koszt 14 500 zł**

18. Chronimy ptaki parków i skwerów Mokotowa – utrzymanie (oczyszczenie ze starych gniazd) skrzynek lęgowych. Nr projektu 1922
Krótki opis: kontrola, połączona z dwukrotnym oczyszczeniem i konserwacją, około 1.000 sztuk skrzynek lęgowych dla ptaków, zawieszonych w przeszłości na terenie Mokotowa. **Lokalizacja** parki, skwery i zieleńce Mokotowa. **Koszt 158 000 zł**

19. Remont chodnika przy przejściu dla pieszych przy bloku Wałbrzyska 19. Nr projektu 120
Krótki opis: remont chodnika przy przejściu dla pieszych. **Lokalizacja** Przejście dla pieszych koło bloku Wałbrzyska 19. **Koszt 36 800 zł**

20. Zielona i przyjazna ulica Odyńca. Nr projektu 1047
Krótki opis: ulica Odyńca na odcinku od al. Niepodległości do ul. Wołoskiej, a w szczególności do ul. Tagore'a, to przestrzeń nieprzyjazna dla pieszych. Projekt zakłada przeniesienie parkowania na jezdnię, dosadzenie drzew i krzewów, utworzenie oraz doświetlenie przejścia dla pieszych. **Lokalizacja** ul. Odyńca na odcinku od al. Niepodległości do ulicy Wołoskiej. **Koszt 473 000 zł**

21. Park kieszonkowy w obrębie ulic Gagarina, Czerska, Łużycka. Nr projektu 1365
Krótki opis: park kieszonkowy w obrębie ulic Gagarina, Czerska, Łużycka, Dzielnica: Mokotów, Sielce, Dolny Mokotów. **Lokalizacja** rejon ulic Gagarina, Czerskiej i Łużyckiej. **Koszt 162 000 zł**

22. Więcej powietrza na naszym podwórku - nasadzenia drzew. Nr projektu 776
Krótki opis: posadzenie 100 drzew na terenie Mokotowa. Poprawa warunków tlenowych poprzez wykonanie nowych nasadzeń roślin. Poprawa estetyki ulic. **Lokalizacja** Dolny Mokotów: Sielce, Czerniaków, Siekierki, Augustówka, Stegny oraz Sadyba. **Koszt 207 000 zł**

23. Zawody szachowe. Nr projektu 119
Krótki opis: zorganizowanie jednodniowych zawodów szachowych w Służewskim Domu Kultury. **Lokalizacja** Służewski Dom Kultury w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy, ul. J.S. Bacha 15. **Koszt 20 500 zł**

24. Zielono i czysto na Mokotowie. Nr projektu 1614
Krótki opis: rewitalizacja zieleni w jednym z bardziej zaniedbanych zakątków Mokotowa. Planowane prace nie będą ingerować w liczbę miejsc parkingowych – doskonale zdajemy sobie sprawę, że w tym rejonie każde miejsce jest na wagę złota. **Lokalizacja** ul. Króżeńska, na odcinku od ul. Różanej do ul. Ligockiej. **Koszt 72 100 zł**

25. Remont chodnika w al. Niepodległości. Nr projektu 1920
Krótki opis: remont i oświetlenie chodnika oraz zabezpieczenie go przed ruchem samochodów. **Lokalizacja** al. Niepodległości po wschodniej stronie, na odcinku od ul. Woronicza do ul. Ksawerów. **Koszt 88 8810 zł**

26. Ptasia stołówka nad jeziorkiem retencyjnym. Nr projektu 122
Krótki opis: poprawa warunków bytowania ptaków i zwiększenie dostępności naturalnego pokarmu dla nich na terenie parku nad Stawem Służewieckim. **Lokalizacja** park wokół stawu służewieckiego. **Koszt 81 650 zł**

27. Segregujemy odpady w II Ogrodzie Jordanowskim. Nr projektu 1624
Krótki opis: ustawienie zestawów pojemników do segregacji odpadów w formie kolorowych zwierzątek, na terenie II Ogródu Jordanowskiego. **Lokalizacja** II Ogród Jordanowski, ul. Odyńca 6 i ul. Bytnara „Rudego” 15a. **Koszt 27 000 zł**

28. Remont kultowego skateparku przy Metrze Wilanowska. Nr projektu 567
Krótki opis: wyremontujemy pierwszy w Warszawie kultowy skatepark. Przywrócimy jego świetność. Stanie się na nowo miejscem spotkań młodzieży. Miejscem do uprawiania sportu, rozmów, rekreacji. **Lokalizacja** skrzyżowanie ulic Japońskiej i Puławskiej. **Koszt 820 000 zł**

29. Biblioteka plenerowa i ksiązkodzielnia. Nr projektu 1080
Krótki opis: budowa estetycznej, dopasowanej do zabytkowego charakteru okolicy biblioteki plenerowej zamontowanej w miejscu zlikwidowanej pewien czas temu z powodu jej degradacji. **Lokalizacja** ul. Ludwika Narbutta 50A, 02-541 Warszawa, skwer Antoniego Słonimskiego okolica Kina Iluzjon. **Koszt 85 900 zł**

30. Nie jesteś sam - pierwsza pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży. Zróbmy to jeszcze raz! Nr projektu 1711
Krótki opis: bezpłatna pomoc dla dzieci i młodzieży przeżywającej trudne doświadczenia, kryzysy, potrzebującej wsparcia. Indywidualne oraz grupowe spotkania z psychoterapeutami / psychologami: niesienie ulgi, wsparcie w poszukiwaniu docelowej pomocy. **Lokalizacja** Mokotowskie Centrum Integracji Mieszkańców, Punkt Zagospodarowania Czasu Wolnego Dzieci i Młodzieży, SP nr 260 im. Jana Matejki, SP nr 212 im. Krystyny Kraheleskiej, CLVI LO Integracyjne "Przy Łazienkach Królewskich", Służewski Dom Kultury. **Koszt 511 900 zł**

31. "Martwe drewno – drzewo życia". Edukacja przyrodnicza w Parku Dolinka Służewiecka – znaczenie martwego drewna i starych drzew dla ptaków, ssaków, owadów, roślin, grzybów. Nr projektu 412
Krótki opis: projekt „MARTWE DREWNO – DRZEWO ŻYCIA” to cykl spotkań edukacyjnych prowadzonych przez przyrodników, odbywający się na terenie parków położonych wzdłuż ulicy Dolina Służewiecka w Warszawie. **Lokalizacja** zespół parków położonych wzdłuż ulicy Dolinka Służewiecka (Park Dolinka Służewska, Park nad Stawem Służewieckim, Park im. inż. P. Pawlukiewicza). **Koszt 31 000 zł**

32. Idzikowskiego: poprawa włączenia do ruchu z drogi rowerowej przy skrzyżowaniu z Czerniakowską. Nr projektu 1429
Krótki opis: poprawa włączenia się do ruchu z drogi dla rowerów przy skrzyżowaniu Idzikowskiego z Czerniakowską. **Lokalizacja** ul. Idzikowskiego/Czerniakowska. **Koszt 37 500 zł**

33. Wakacyjna joga na polu mokotowskim. Nr projektu 1644
Krótki opis: otwarte, bezpłatne zajęcia jogi na świeżym powietrzu 3 razy w tygodniu od czerwca do września 2023. **Lokalizacja** Pole Mokotowskie (Batorego - Boboli - Rokitnicka - Ostafińskich). **Koszt 10 800 zł**

34. Bezpłatne warsztaty, spektakle, koncerty dla dzieci. Nr projektu 1648
Krótki opis: 10 darmowych wydarzeń kulturalnych skierowanych do dzieci w wieku 3-12 lat i ich rodziców. **Lokalizacja** Dom Kultury KADR, ul. Rzymowskiego 32. **Koszt 56 450 zł**

35. Fun Run Mokotów - Zabawa z mapą. Nr projektu 1335
Krótki opis: Fun Run to impreza edukująca w zakresie posługiwania się mapą i kompasem. Przeznaczona dla dzieci i dorosłych, a w szczególności dla rodzin. To doskonała alternatywa dla komputera i smartfonów. Ideą projektu jest integracja społeczna, pokoleniowa i aktywizacja mieszkańców w zakresie wypoczynku na terenach zielonych poprzez organizację imprezy na orientację. **Lokalizacja** Park Morskie Oko i Park Promenada. **Koszt 7 810 zł**

36. Sport dla dzieci na Dolnym Mokotowie. Nr projektu 1408
Krótki opis: stworzenie ścieżki treningowej rowerowej przeznaczonej dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym (poziom trudności - łatwy do średniego) na terenie zielonym "Przy Bernardyńskiej Wodzie" i prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci. **Lokalizacja** teren zieleni Przy Bernardyńskiej Wojdzie, boiska na Osiedlu Idzikowskiego, Tor Stegny. **Koszt 528 200 zł**

37. Zielona Pętla na Mokotowie. Nr projektu 888
Krótki opis: zagospodarowanie zielenią terenu wokół pętli tramwajowej na ulicy Rakowieckiej (przy ulicy Kieleckiej). Powstanie mała oaza zieleni w naszej dzielnicy/mieście. **Lokalizacja** Stary Mokotów, Rakowiecka 32, pętla tramwajowa. **Koszt 94 220 zł**

38. Zajęcia sportowe dla seniorów i osób niepełnosprawnych +50, +60, +70. Nr projektu 1923

Krótki opis: zajęcia ogólnodostępne prowadzone w godzinach wieczornych, tak aby nie kolidowały z godzinami pracy SP nr 3 im. Dzieci Powstania Warszawskiego.

Lokalizacja ulice Bartycka, Bluszczańska, Siekierkowska, Gościńiec, Polska, Antoniewska, AK Północ, Ku Wiśle, Figowa, Ananasowa, Cytrynowa i inne. **Koszt 27 648 zł**

39. Więcej zieleni przy Rakowieckiej. Nr projektu 1610

Krótki opis: rozpytowanie części chodników w celu urządzenia trawników w kilku miejscach wzdłuż ulicy Rakowieckiej, między ul. Puławską a al. Niepodległości.

Lokalizacja ul. Rakowiecka, na odcinku al. Niepodległości - ul. Puławska. **Koszt 69 500 zł**

40. Kwiaty i zapyłacze w rejonie Stawu Służewieckiego. Nr projektu 447

Krótki opis: wzrost liczby zapyłaczy poprzez budowę domków dla owadów, a także wzbogacenie i urozmaicenie ich bazy pokarmowej poprzez założenie łąk kwiatowych w Parku Staw Służewiecki.

Lokalizacja Park Staw Służewiecki. **Koszt 43 000 zł**

41. Stojaki rowerowe na terenie II Ogrodu Jordanowskiego. Nr projektu 1348

Krótki opis: montaż łącznie 18 stojaków na rowery (36 miejsc postojowych) w kształcie odwróconej litery „U” z poprzeczką na terenie II Ogrodu Jordanowskiego w jego dwóch lokalizacjach – 10 sztuk przy ul. Odyńca 6 i 8 sztuk przy ul. Jana Bytnara „Rudego” 15a.

Lokalizacja II Ogród Jordanowski, ul. Odyńca 6 i ul. Jana Bytnara „Rudego” 15a. **Koszt 22 000 zł**

42. Podbij piłkę z Podbięty - rewitalizacja wielofunkcyjnego boiska przy ul. Podbięty 2. Nr projektu 188

Krótki opis: rewitalizacja terenu dawnego boiska szkolnego przy ulicy Podbięty 2.

Lokalizacja Szkoła Podstawowa 46 ul. Podbięty 2. **Koszt 1 599 000 zł**

43. Zazielenienie łąki, oświetlenie placu zabaw i huśtawki. Nr projektu 144

Krótki opis: zazielenienie łąki (nasadzenia drzew), doposażenie placu zabaw (zainstalowanie oświetlenia, huśtawek i ogrodzenia).

Lokalizacja łąka ze stawem - ul. Dolna, Konduktorska, Piaseczyńska. **Koszt 285 000 zł**

44. Remont boiska do koszykówki w parku miejskim Skwer Ormiański. Nr projektu 1853

Krótki opis: wymiana nawierzchni istniejącego boiska koszykarskiego znajdującego w parku.

Lokalizacja Skwer Ormiański, teren boiska do koszykówki zlokalizowanego przy wejściu od strony ulicy Morszyńskiej. **Koszt 450 000 zł**

45. Eko Strefa na Spartańskiej. Nr projektu 1262

Krótki opis: rewitalizacja terenu przed i w okolicy Szkoły przy ul. Spartańskiej 4. Stworzenie eko klasy na świeżym powietrzu, stworzenie przestrzeni sprzyjającej poznawaniu zieleni oraz zjawisk meteorologicznych poprzez instalację specjalnej stacji meteo, a także elementów pochłaniającego smog.

Lokalizacja ul. Spartańska 4. **Koszt 450 000 zł**

46. Zieleń, ptaki i dzieciaki - zrewitalizowana zieleń i edukacja ekologiczna między Wiktorską a Dąbrowskiego. Nr projektu 1587

Krótki opis: zrewitalizowanie zieleni, nowe nasadzenia i zadbanie o istniejącą zieleń, a także uwydatnienie walorów przyrodniczych na trasie codziennej wędrówki dzieci i ich rodziców do placówek opiekuńczo-wychowawczych zlokalizowanych na Starym Mokotowie (kwartał ulic Lipskiego, Wiktorska, Wołoska i Dąbrowskiego). Przestrzeń zostanie uporządkowana i wzbogacona o elementy wspierające edukację ekologiczną.

Lokalizacja kwartał Starego Mokotowa zamknięty ulicami: Lipskiego, Dąbrowskiego, Wiktorską i alejką wzdłuż ogrodzenia żłobka łączącą Wiktorską z parkingiem między Dąbrowskiego 81a i 83. **Koszt 853 300 zł**

47. Zielona Domaniewska - nowe nasadzenia. Nr projektu 687

Krótki opis: uatrakcyjnienie ulicy Domaniewskiej, poprzez nasadzenia roślinności niskiej oraz żywopłotów wzdłuż pasów jezdni.

Lokalizacja ul. Domaniewska od 28 do 35 (od ul. Modzelewskiego do ul. Samochodowej). **Koszt 781 000 zł**

48. Mural z Grażyną na ulicy Grażyny. Nr projektu 1536

Krótki opis: kunsztowne i pełne odniesień odnowienie ścian garaży przy ulicy Grażyny 3a, 3b, 3c, 3d. Mural inteligentnie nawiązujący do dwóch ważnych kulturowo Grażyn - tej mickiewiczowskiej i tej rozumianej jako typowa Polka, ze wszystkim jej wadami i zaletami.

Lokalizacja ul. Grażyny. Ściana garaży przy ul. Grażyny 3a, 3b, 3c, 3d. **Koszt 107 500 zł**

49. Joga dla kręgosłupa oraz warsztaty autoterapii i profilaktyki. Nr projektu 657

Krótki opis: zorganizowanie bezpłatnych zajęć z jogi dla kręgosłupa oraz warsztaty autoterapii i profilaktyki. Zajęcia prowadzone będą przez fizjoterapeutów, będących jednocześnie instruktorami jogi.

Lokalizacja Dom Kultury Dorożkarnia, ul. Siekierkowska 28. **Koszt 35 580 zł**

50. Serce mokotowskiej Sadyby dla dzieci i młodzieży. Remont placu zabaw i powiększenie strefy rekreacji. Nr projektu 606

Krótki opis: stworzenie przyjaznej, bezpiecznej i twórczej przestrzeni rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży w sercu mokotowskiej Sadyby.

Lokalizacja ul. Okrężna 80, Szkoła Podstawowa 115 im. Wandy Turowskiej. **Koszt 200 000 zł**

51. Ściągamy beton - sadzimy drzewa, krzewy i byliny. Nr projektu 305

Krótki opis: zerwanie betonowych chodników na ul. Chełmskiej w miejscach, w których stoją metalowe słupki i posadzenie tam nowych drzew, krzewów i bylin. Ilość miejsc parkingowych pozostanie taka sama.

Lokalizacja ul. Chełmska. **Koszt 610 375 zł**

52. Kwitnąca ul. Bluszczańska. Nr projektu 789

Krótki opis: posadzenie krzewów wzdłuż ulicy Bluszczańskiej na odcinku od ul. Batalionu AK Bałtyk do ul. Pułku AK Waligóra.

Lokalizacja ul. Bluszczańska, od ul. Batalionu AK Bałtyk do ul. Pułku AK Waligóra. **Koszt 31 500 zł**

53. Zakup nowości wydawniczych: książek, audiobooków i gier planszowych do Bibliotek Publicznych w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy. Nr projektu 283

Krótki opis: zakup bieżących nowości wydawniczych: książek, audiobooków i gier planszowych dla ośmiu bibliotek publicznych w Dzielnicy Mokotów.

Lokalizacja 8 bibliotek z dzielnicy Mokotów. **Koszt 180 000 zł**

54. Koncerty muzyczne dla dzieci w ZSP nr 1 w Warszawie przy ul. Gościńiec 53. Nr projektu 1280

Krótki opis: zorganizowanie (1 x w miesiącu) cyklu 10 koncertów muzycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Lokalizacja Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Warszawie. **Koszt 7 000 zł**

55. Rewitalizacja terenu przy pomniku upamiętniającym strategiczne miejsce bohaterskiej obrony Mokotowa podczas Powstania Warszawskiego "Reduta Magnet Baszta Waligóra" oraz umieszczenie tablicy informacyjnej. Nr projektu 1049

Krótki opis: rewitalizacja terenu wokół pomnika znajdującego się na skraju parku Morskie Oko-Promenada, róg ul. Promenada i Belwederskiej, „Reduta Magnet Baszta Waligóra” oraz instalacja tablicy informującej o wydarzeniach, które są przez niego upamiętnione.

Lokalizacja ul. Promenada/ róg ul. Belwederskiej. **Koszt 26 200 zł**

56. Zazielenienie i renowacja osiedla Służewiec Południowy pomiędzy ulicami Cybernetyki a Jadźwingów. Nr projektu 654

Krótki opis: rewitalizacja i poszerzenie terenów zielonych, a także renowacja starych zniszczonych chodników oraz likwidacja zbędnego asfaltu w tej części dzielnicy.

Lokalizacja południowa strona budynku przy ul. Jadźwingów 22. **Koszt 1 051 000 zł**

57. Zieleń zamiast betonu - rewitalizacja podwórka na Mokotowie. Nr projektu 1091

Krótki opis: gruntowna rewitalizacja terenu, który aktualnie jest terenem niezagospodarowanym o powierzchni asfaltowej.

Lokalizacja ul. Bartłomieja 7 (niezagospodarowany plac asfaltowy przed blokiem). **Koszt 620 000 zł**

58. Słyszę wyraźniej - zakup i montaż pętli indukcyjnych w dzielnicy. Nr projektu 1533

Krótki opis: zakup i montaż systemów wspomagających słyszenie osób starszych oraz słabosłyszących tj. pętli indukcyjnych stanowiskowych, konferencyjnych i przenośnych w dzielnicowych placówkach kultury, placówkach Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Dzielnicy Mokotów.

Lokalizacja dzielnicowe jednostki miejskie wybrane w uzgodnieniu z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami. **Koszt 365 034,5 zł**

59. Otwarte Weekendowe Warsztaty Edukacyjne „EduBUM” dla mieszkańców Mokotowa. Nr projektu 1255

Krótki opis: wsparcie mieszkańców Mokotowa w ich rozwoju osobistym przy jednoczesnym bezpłatnym dostępie do warsztatów, które rozwijają zainteresowania, wiedzę, wzmacniają poczucie kreowania oraz sprzyjają poruszaniu się w nowym świecie cyfrowym.

Lokalizacja Dom Kultury KADR, ul. Rzymowskiego 32. **Koszt 112 260 zł**

60. Zazieleniamy Mokotów - kolejne 1000 krzewów. Nr projektu 569

Krótki opis Posadzenie 1000 krzewów we wnętrzach podwórzowych.

Lokalizacja wnętrza podwórzowe na terenie Mokotowa. **Koszt 155 000 zł**

61. Jeziorko Czerniakowskie - wspólnie zadbajmy o jego otoczenie. Nr projektu 1000

Krótki opis: podniesienie walorów estetycznych i użytkowych terenu i budynku znajdującego się przy ul. Jeziorna 4, który wszedł w skład utworzonego w roku 2017 Ośrodka Sportu i Rekreacji m. st. Warszawy w Dzielnicy Mokotów.

Lokalizacja ul. Jeziorna 4. **Koszt 904 000 zł**

62. Cykl wakacyjnych zajęć sportowych w plenerze. Nr projektu 1361

Krótki opis: organizacja cyklu nieodpłatnych wakacyjnych zajęć sportowych na terenie II Ogrodu Jordanowskiego. Projekt skierowany jest do dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami i zakłada zarówno promocję aktywnego stylu życia, jak i udostępnienie przestrzeni tym, dla których sport jest już elementem codzienności.

Lokalizacja II Ogród Jordanowski, ul. Odyńca 6, 02-606 Warszawa. **Koszt 18 090 zł**

63. Przejście dla pieszych przez ul. Pory. Nr projektu 742

Krótki opis: wyznaczenie przejścia dla pieszych przez ul. Pory jako kontynuację przejścia przez al. Sikorskiego przy wyjeździe z ul. Pory.
Lokalizacja ul. Pory 53. **Koszt 14 000 zł**

64. Zazieleniamy Mokotów - nasadzenia krzewów i kwiatów w miejscu betonu. Nr projektu 608

Krótki opis: rozebranie starych zniszczonych nawierzchni z płyt betonowych i asfaltu. Zastąpienie ich trawnikami, łąkami kwietnymi i krzewami.

Lokalizacja pomiędzy budynkami al. Niepodległości 71, 73, 75 i ul. Modzelewskiego 100 oraz ul. Joliot-Curie 9, 9A, 9B, 9C. **Koszt 1 035 000 zł**

65. Od klepiska do boiska - wielofunkcyjne boisko i plac do kalisteniki przy ul. Tynieckiej 25. Nr projektu 1399

Krótki opis: wybudowanie wielofunkcyjnego boiska o wymiarach 40x20 m o nawierzchni poliuretanowej oraz placu do kalisteniki (Street Workout) z bezpieczną nawierzchnią odporną na działanie czynników zewnętrznych oraz uszkodzenia mechaniczne.

Lokalizacja ul. Tyniecka 25, Teren Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 157 im. Adama Mickiewicza w Warszawie.
Koszt 1 200 000 zł

66. Kieszonkowy park na Wierzbnie. Nr projektu 1469

Krótki opis: zielone przestrzenie w środku miasta to cenny i coraz bardziej kurczący się zasób. Są nam potrzebne, bo oczyszczają powietrze i łagodzą stres. Należy więc docenić niezabudowane przestrzenie między blokami i urządzić je tak, by służyły wszystkim mieszkańcom. Nie tylko ludziom, ale także ich pupilom oraz ptakom i owadom.

Lokalizacja pas zieleni wzdłuż ulicy Bachmackiej, od ul. Odyńca do ul. Bytnara. **Koszt 390 000 zł**

67. Spoko Sfera - zielone patio w twojej szkole! Nr projektu 841

Krótki opis: stworzenie zielonej, przyjaznej dla uczniów i mieszkańców strefy, poprzez zakup donic z kwiatami, stojaków na rowery, oraz stołów do nauki na świeżym powietrzu na terenie szkół.

Lokalizacja XLIII LO im. Kazimierza Wielkiego al. Niepodległości 27, XXXIV LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Miguela de Cervantesa ul. Zakrzewska 24, CLVI LO Integracyjne "Przy Łazienkach Królewskich" ul. Podchorążych 49/61, Technikum Ekonomiczne nr 8 ul. Fryderyka Joliot-Curie 13. **Koszt 129 600 zł**

68. Zielony Mokotów - nasadzenie nowych drzew wzdłuż alei Polski Walczącej. Nr projektu 405

Krótki opis: nasadzenie 60 drzew o wysokich zdolnościach oczyszczających powietrze wzdłuż alei Polski Walczącej co zwiększy ilość i jakość zieleni miejskiej na Dolnym Mokotowie.

Lokalizacja po obu stronach jezdni al. Polski Walczącej w pasie zieleni lub w pobliżu. **Koszt 124 200 zł**

69. Zielona ulica Wincentego Rzymowskiego. Nr projektu 965

Krótki opis: usunięcie barierek między jezdniami, nasadzenie roślin (krzewów) na wybranych odcinkach ulicy, w pasie środkowym

Lokalizacja ul. Wincentego Rzymowskiego. **Koszt 460 000 zł**

70. Bezpieczne i oświetlone przejście na Broniwoja. Nr projektu 1499

Krótki opis: instalacja ekologicznego oświetlenia LED na chodniku prowadzącym od wyjścia ze stacji metra Wierzbno do ulicy Broniwoja.

Lokalizacja al. Niepodległości/ul. Broniwoja. **Koszt 74 000 zł**

71. Zazielenienie i renowacja osiedla Służewiec Południowy pomiędzy ulicami Jadźwingów a Gruszczyńskiego. Nr projektu 658

Krótki opis: rewitalizacja i poszerzenie terenów zielonych, a także renowacja starych zniszczonych chodników oraz likwidacja zbędnego asfaltu w tej części dzielnicy.

Lokalizacja fragment osiedla Służewiec Południowy ograniczony do obszaru między ulicami Jadźwingów, Bogunki, Gruszczyńskiego i Obrzeżną. **Koszt 1 510 000 zł**

72. Mokotówka - dzielnicowa wyprzedaż garażowa z mapką stoisk i spacerem po okolicy. Sprzedaj / kup pod własnym domem i poznaj sąsiadów! Nr projektu 1747

Krótki opis: doroczna sąsiedzka garażówka na Mokotowie z mapką stoisk (przy domach i w wyznaczonych punktach dla wszystkich chętnych), z dzielnicową promocją.

Lokalizacja plac między budynkami Woronicza 44, Joliot Curie 3 i Pułku Baszta 1, podwórko pomiędzy blokami przy ul. Sieleckiej 50 i Iwickiej 47B, skwerek przy gruszy Ciechomskiego ul. Racławickiej/Bałuckiego. **Koszt 31 500 zł**

73. Wygodnie i bezpiecznie dla rowerzystów i pieszych. Remont nawierzchni Wału Siekierkowskiego, od mostu Siekierkowskiego do granicy dzielnic. Nr projektu 859

Krótki opis: na koronie Wału Siekierkowskiego biegnie turystyczna trasa pieszo-rowerowa, będąca jednocześnie drogą technologiczną. Zasadnym byłoby dokonanie remontu. Na koronie Wału Siekierkowskiego byłaby położona wodoprzepuszczalna nawierzchnia mineralna.

Lokalizacja korona Wału Siekierkowskiego na odcinku na południe od mostu Siekierkowskiego do granic Mokotowa. **Koszt 375 250 zł**

74. Klasyka na co dzień. Nr projektu 1222

Krótki opis: cykl wydarzeń animujących międzypokoleniową społeczność lokalną Dzielnicy Mokotów – dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów, poprzez cykliczną realizację wydarzeń: gra plenerowa, animacje dla najmłodszych, koncerty muzyki klasycznej i warsztaty tańca.

Lokalizacja II Ogród Jordanowski ul. Odyńca 6. **Koszt 159 615 zł**

75. Sąsiedzki skwer na Sielcach. Nr projektu 588

Krótki opis: w rogu ulic Jana III Sobieskiego i Chełmskiej znajduje się spory zielony teren z kilkoma starymi i nowo posadzonymi drzewami. Idealne miejsce na lokalny skwer! Teren ten jest dość zaniedbany a celem projektu jest uporządkowanie go, usunięcie betonowych pozostałości, ułożenie alejek do spacerów, postawienie ławek i koszy na śmieci.

Lokalizacja pomiędzy ul. Jana III Sobieskiego 112 i 114 oraz ulicą Chełmską 27. **Koszt 330 000 zł**

76. Kurs samoobrony dla kobiet. Nr projektu 667

Krótki opis: kurs samoobrony dla kobiet - zajęcia w 6 grupach max. 14 osobowych. Każda grupa to 5 spotkań po 2 godziny zajęć z samoobrony oraz na zakończenie każda grupa ma 1 godzinę zajęć z ratownikiem medycznym. **Lokalizacja** Dom Kultury Dorożkarnia, ul. Siekierkowska 28. **Koszt 37 740 zł**

77. Bezpieczny uczeń na Mokotowie. Nr projektu 753

Krótki opis: bezpłatne zajęcia z samoobrony dla dzieci szkół podstawowych od 12 roku życia, na bazie technik Hapkido oraz techniki i taktyki stosowanej w służbach mundurowych. **Lokalizacja** Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Warszawie, ul. Gościniec 53. **Koszt 17 700 zł**

78. Bezpieczna Bernardyńska. Nr projektu 1830

Krótki opis: remont i wymiana nawierzchni chodników przy ul. Bernardyńskiej 4 i 4a wraz z demontażem i montażem słupków blokujących oraz remont chodnika przy budynkach bernardyńska 7 i 9, częściowy remont przy ul. Bernardyńskiej 10.

Lokalizacja wzdłuż ul. Bernardyńskiej wybrane numery na północnej i południowej stronie. **Koszt 211 000 zł**

79. Darmowe cotygodniowe zajęcia Zumba Fitness oraz 4 Festiwale taneczne. Nr projektu 1350

Krótki opis: bezpłatne zajęcia Zumba Fitness to cykl cotygodniowych 90 minutowych zajęć Zumba oraz czterech 3-godzinnych maratonów tanecznych organizowanych w hali sportowej z wykorzystaniem profesjonalnej techniki scenicznej. **Lokalizacja** Hala Sportowa OSIR Mokotów, ul. Niegocińska 2a lub dowolna hala sportowa zlokalizowana np przy mokotowskich szkołach. **Koszt 91 900 zł**

80. „A w maju gdy pachną bzy” – pachnące krzewy dla Mokotowa. Nr projektu 926

Krótki opis: niech będzie jak w piosence: "w maju, gdy kwitną bzy". Niech Mokotów pachnie wiosną jaśminem, bzem i innymi pachnącymi roślinami.

Lokalizacja ul. Wołoska róg ul. Kulskiego, ul. Narbutta w okolicach Politechniki, ul. Dąbrowskiego, ul. Spartańska. **Koszt 180 150 zł**

81. Jeszcze w zielone gramy! Zieleń zamiast betonowego podwórka. Nr projektu 1725

Krótki opis: zmiana zabetonowanego podwórka między budynkami w przestrzeń zieloną, funkcjonalną i dostępną dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz rodziców z dziećmi, a także poprawę warunków środowiskowych rosnących na tym terenie drzew.

Lokalizacja pomiędzy budynkami stojącymi przy ul. Oskara Kolberga i ul. Joliot Curie. **Koszt 680 000 zł**

BUDŻET OBYWATELSKI
ZGŁASZAM GŁOSUJĘ KORZYSTAM

MIEJSCE MOKOTÓW
Stad jestem!

Wybierz pomysły, które zmienią Mokotów

Zagłosuj na projekty do 30 czerwca

bo.um.warszawa.pl

Podczas wakacji żadne dziecko nie powinno się nudzić

Katarzyna Nowińska

Przed nami wakacje. Wiele ursynowskich dzieci wyjadzie z Warszawy na letnie obozy, kolonie czy też po prostu na wspólny wypoczynek z rodziną, ale nawet te, które zostaną w domach nie muszą się nudzić, bo w dzielnicy nie brakuje licznych atrakcji dla najmłodszych.

Ursynów może poszczycić się wyjątkowo licznymi i nowoczesnymi placami zabaw, wieloma klubami sportowymi oferującymi bardzo ciekawe zajęcia dla najmłodszych, ścieżkami rowerowymi i pięknymi parkami, kilkoma krytymi basenami oraz placówkami kultury, które zawsze pamiętają o dzieciach i młodzieży. Nie brakuje też lodziarni i cukierni, tak chętnie przecież odwiedzanych przez najmłodszych.

Baseny

Pływanie jest wyjątkowo zdrową formą ruchu dla każdego, a dla dziecka w szczególności, gdyż wspomaga zrównoważony rozwój całego organizmu. Poza tym ma bardzo pozytywny wpływ na układ oddechowy, poprzez zwiększenie wydolności płuc, pobudza układ krążenia, doskonale wpływa na stawy i poprawia odporność. Jest też świetnym sposobem na redukcję stresu, odprężenie i relaks. Na Ursynowie basenów nie brakuje. Mamy aż trzy baseny Ursynowskiego Centrum Sportu i Rekreacji (UCSiR). Pierwszy to basen Aqua Relaks Pod Strzechą 3 posiadający nieckę główną o wymiarach 25 m x 16 m (6 torów) i głębokości 1,2 m - 1,8 oraz dodatkowo nieckę rekreacyjną o wymiarach 8 m x 5 m i głębokości 1 m, która dysponuje różnego typu hydromasażami. Drugi to basen przy ulicy Hirszfelda 11 o wymiarach 25 m x 12,5 m (6 torów) i głębokości 1 m - 1,6 m. Trzecia

pływalnia UCSiR znajduje się przy ulicy Koncertowej 4 i ma wymiary 25 m x 12,5 m (6 torów) oraz głębokość 1 m - 1,6 m. Popływać można w jednym z budynków Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego przy ulicy Ciszewskiego 10. Basen sportowy ma tutaj długość 25 metrów, 6 torów i głębokość od 1,20 m do 1,80 m. Basen rekreacyjny ma wymiary 12,5m x 6 m i głębokość od 0,75 m do 1,10 m. Wielką atrakcją dla najmłodszych jest 65-metrowa zjeżdżalnia ułożona spiralnie z częścią wychodzącą na zewnątrz i oddzielnym ładowiskiem oraz brodzik dla maluchów ze zjeżdżalnią w kształcie słonia. W brodziku tym prowadzone są zajęcia nauki pływania dla niemowląt oraz dla dzieci do 3 roku życia. Na uwagę z pewnością zasługuje również basen AQUA SPA przy ulicy Wąwozowej 18. Jest to obecnie jedna z dwóch pływalni z wodą solankową w Warszawie. Drugi basen z wodą solankową znajduje się w Konstancinie - Jeziornoj, czyli po sąsiedzku. Zajęcia z nauki nurkowania prowadzone są na basenie Body Shape przy Alei KEN 11 (blisko stacji metra Kabaty). Basen jest mniejszy niż większość innych basenów w dzielnicy, bo ma wymiary 15 m x 5 m, ale jest za to głębszy: 2,1 metra. Nurkowania mogą uczyć się tutaj dzieci od 10 roku życia.

Kluby sportowe

Na Ursynowie mieści się jeden z największych w Polsce ośrodków treningowych dzieci - Szkoła Tenisa Tie Break. Zajęcia prowadzone są na kortach szkoły w dwóch lokalizacjach - przy ulicy Koncertowej 8a oraz przy ulicy Rosoła 19 (wejście od strony ulicy Jeżewskiego przy Alei Kasztanowej). Tie Break regularnie organizuje dla dzieci i młodzieży półkolonie tenisowe w Warszawie oraz obozy wyjazdowe.

Również szkoła tenisa Sport&Smile przy ulicy Hirszfelda 11 (róg Indiry Gandhi, czyli w okolicach stacji metra Imielin) ma w swej ofercie zajęcia dla dzieci i organizuje półkolonie tenisowe w Warszawie oraz tenisowe obozy wyjazdowe.

Klubem specjalizującym się w treningach ze sztuk walki dla dzieci i młodzieży jest Centrum Rozwoju Dziecka SKILLZ „Młodzi

Wojuownicy” na Natolinie przy ulicy Franciszka Lanciego 11. Tutaj młodzi wojuownicy uczą się nie tylko samych technik walki, ale także całej filozofii związanej z walką, co ma z kolei przełożyć się na nabycie takich cennych w życiu cech, jak chociażby konsekwencja i wytrwałość w dążeniu do obranego celu. Placówka organizuje obozy i półkolonie letnie.

Również większość ursynowskich szkół tańca oferuje zajęcia dla najmłodszych. Szeroką ofertę kursów dla dzieci i młodzieży posiada na przykład szkoła RIVIERA Ursynów mieszcząca się przy stacji metra Stokłosy na ulicy Dembowskiego 1. W ofercie, między innymi, taniec nowoczesny, akrobatyka sportowa i street dance. Ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży znajdziemy także w szkole tańca LOOCAS DANCE CENTER w Galerii Metro Bis przy Alei KEN 85. W programie, między innymi, HIP HOP, Akrobatyka, czy Disco Dance. Szkoła ta organizuje też wakacyjne obozy taneczne dla najmłodszych.

Miejsce do zabawy

Większość najmłodszych dzieci z pewnością najchętniej spędza czas na placach zabaw i w różnego typu parkach zabaw. Na Ursynowie mamy ich pod dostatkiem.

Jednym z najbardziej lubianych placów zabaw jest ten mieszczący się w Parku przy Bażantarni. Jest on podzielony na dwie części - dla maluchów w wieku od 1 do 5 lat oraz dla dzieci w wieku szkolnym od 6 do 12 lat. Pomiędzy tymi dwoma częściami umieszczono stoliki do gier planszowych, szachy terenowe oraz linarium. Obie części są ogrodzone i posiadają bezpieczną syntetyczną nawierzchnię. Tematem przewodnim placu zabaw dla dzieci starszych jest wszechświat, stąd charakterystyczne rysunki na nawierzchni oraz specyficzny dobór atrakcji, w tym przede wszystkim charakterystycznej zjeżdżalni w formie rakiety kosmicznej. Zjeżdżalnia ta jest jedną z najwyższych w całym mieście. Teren przeznaczony do zabawy dla dzieci mniejszych jest wyłożony kolorowym tartanem, który jest tworzywem o właściwościach amortyzujących upadki i antypoślizgowych, co ma ogromne znaczenie przy użytkowaniu tego miejsca przez

maluchy. Mieści się tu też sporty rozmiarów piaskownica, różnego typu huśtawki, odpowiednie zarówno dla dzieci najmłodszych, jak i dla nieco starszych, bujaki oraz domek do wspinaczki. Tuż obok placu zabaw znajduje się park linowy Tarzanek, który składa się z trzech torów z przeszkodami. Na torze niebieskim i zielonym zawieszonych jest 11 przeszkód na wysokości od 1 do 3 metrów nad ziemią. Te tory przeznaczone są dla dzieci w wieku od 3 do 12 lat. Natomiast tor fioletowy (wysoki) składa się z 14 atrakcji o większym stopniu trudności.

Innym bardzo popularnym placem zabaw na Ursynowie jest Parku Jurajski mieszczący się obok parku im. Romana Kozłowskiego. Na placu zabaw wszystkie atrakcje nawiązują do epoki dinozaurów. Znajdziemy tu konstrukcje w formie drewnianych dinozaurów, po których można się wspiąć. Dinozaury te wewnątrz mają elementy wspinaczkowe, schodki i zjeżdżalnię. W piaskownicach ukryte są duże jaja dinozaurów i zestawy sprawnościowe w kształcie prehistorycznego szkieletu. Poza tym dzieci mają do dyspozycji zjeżdżalnię tyrolkę, duży bujak wieloosobowy, ławkę - Jaszczura, karuzelę i huśtawkę wagową.

Mamy też w dzielnicy bardzo ciekawą salę zabaw - Bajkolandia przy ulicy Hawajskiej 11. Jak sama nazwa wskazuje już na wejściu przywitają nas bajeczne kolory. Dzieci mogą korzystać tu z takich atrakcji jak basen z piłeczkami, zjeżdżalnię tubowe proste i spiralne, potrójnego ślizgu falistego, automatu do gier i trampolin do skakania. Zabawa

w Bajkolandii przeznaczona jest dla dzieci o wzroście nie przekraczającym 150 cm.

Jeśli chcemy zachęcić nasze pociechy do wspinaczki to mamy na Ursynowie Bulder Bar przy ulicy Dereniowej 6. Tutaj prowadzone są zajęcia ze wspinaczki dla najmłodszych. Ścianki wspinaczkowe są dostosowane do umiejętności dzieci w różnym wieku. Bezpieczna i dobra zabawa gwarantowana.

Domy kultury i kina

O najmłodszych nigdy nie zapominają działające w dzielnicy domy kultury.

Kino Centrum Kultury „Altenatywy” na bieżąco oferuje w swym repertuarze filmy dla dzieci. Placówka organizuje przedstawienia teatralne oraz różnego typu zajęcia edukacyjne dla najmłodszych. 26 czerwca o godzinie 11 „Altenatywy” zapraszają na warsztaty „Cwiczymy wyobraźnię z Ninka”. Zajęcia poprowadzi Karolina Lijklema - pisarka i jednocześnie ilustratorka książek dla dzieci. Autorka współpracuje z instytucjami, firmami i organizacjami, dla których tworzy książki objaśniające dzieciom wybrane zagadnienia świata dorosłych w przystępnej dla nich formie. Tak powstała na przykład książka „Opowiedz nam o Sejmie?”. Warsztaty będą inspirowane trzema książkami pisarki z serii „Ninka”: „Mikołaju, czekam!”, „Patrzcie, morze!” i „Dziadku, chodź!”. Dzieci będą miały okazję rozwinąć swe talenty plastyczno-literackie. Natomiast 28 czerwca odbędzie się spektakl „Kolorowe i niewidzialne lustro”. Przedstawienie oparte jest na opowiadaniach serb-

skiego pisarza i poety Milorada Pavicza i będzie ono pokazem finałowym tegorocznej edycji zajęć „Pracowni teatralnej”.

Również Dom Sztuki w swym repertuarze kinowym regularnie oferuje filmy dla dzieci i zaprasza na różnego typu zajęcia dla najmłodszych.

Na Ursynowie mamy Multikino, które na bieżąco wyświetla filmy animowane i familijne. W wakacyjnym repertuarze będzie ich więcej niż zwykle. W lipcu na ekranie Multikina zagospodzą: „Minionki: wejście GRU”, „Niezgaszalni”, „Pamiętnik Tatusia Muminka”, „Kurozając - zagadka chomika ciemności” oraz „Jak zostałem samurajem”.

Ruch na świeżym powietrzu

Na Ursynowie mamy mnóstwo ścieżek rowerowych, parków oraz kilka siłowni na świeżym powietrzu. Jedną z takich siłowni mieści się, na przykład, przy wyjściu ze stacji Metra Kabaty. Mamy także kilka boisk do gry w piłkę nożną i boisk multifunkcyjnych, jak chociażby to znajdujące się obok Parku przy Bażantarni. Nie zapominajmy również, że po sąsiedzku jest Las Kabacki, a spacer w lesie to świetny relaks dla całej rodziny. Po sąsiedzku mamy też w Powisniu Ogród Botaniczny PAN, Park Rekreacyjny oraz Farmę „Cztery Pory Roku”.

Możliwość zorganizowania w aktywny sposób czasu dla naszych najmłodszych w wakacje jak widać nie brakuje, a po aktywnym dniu dla odzyskania straconych kalorii zawsze można wziąć naszą pociechę na lody do jednej z licznych ursynowskich kawiarni.

Ursynowska Galeria Działań jest jedną z najważniejszych polskich placówek artystycznych. Tego typu placówki nie są społecznie doceniane, ponieważ współczesna sztuka profesjonalna z trudnością znajduje odzew u odbiorców. Przestrzeń jej należała została zawłaszczona przez sztukę popularną - łatwą, schematyczną i służącą rozrywce.

Dlaczego tak jest? Myślę, że wynika to z trudności odczytania prawdy w obecnie tworzonych dziełach sztuki. Jedyną dziedziną, w której taka prawda występuje w sposób oczywisty i naturalny jest sztuka dzieci. One jeszcze nie

tworzą swoich dzieł dla popularności lub pieniędzy. Tworzą dlatego, że tworzenie jest od samego początku naturalną potrzebą człowieka. Nie mogą tego odnaleźć w szkole, gdzie przy pomocy ocen uczy się oportunistycznie i odtworczości. Miejscami, w którym proces tworzenia rozkwita, są takie punkty na mapie Ursynowa jak Galeria Działań. Tam dzieci uczą się sztuki obserwując codziennie dokonania najwybitniejszych artystów. Jedyną rzeczą, której brakuje dzieciom w ich kreatywności, jest profesjonalny warsztat pozwalający na swobodne wyrażanie prawdy ich uczuć i emocji. Taki warsztat zapewniają prowadzące w Galerii Działań warsztaty

Sztuka dzieci w Galerii Działań

dla dzieci artystki: Irena Moraczewska i Katarzyna Derkacz-Gajewska.

Polska osiąga międzynarodowe sukcesy w literaturze i sporcie, ale sztuki piękne nie są tak doceniane. Dotyczy to jednak tylko dojrzałych artystów. Młodzi z pracowni działającej przy ulicy Marco Polo 1 stanowią światową czołówkę. Zdobywają niemal co roku główne nagrody w prestiżowych konkursach, nie tylko w Polsce i w krajach europejskich, ale także w Japonii. Ich sztuka stała się nośna w wymiarze światowym. Myślę, że jest tak dlatego, że poznanie świata zachodzące w trakcie warsztatów plastycznych jest prowadzone nie tylko w wymiarze konsumpcyjnym, jak to bywa, gdy ograniczamy się do czytania książek i oglądania świata na ekranie telewizora, komputera czy smartfonu. Jeżeli chcemy naprawdę świat poznać, to musi on być przeżyty. Trzeba dla niego znaleźć kształt, który pozwoli nam go wyrazić. Opracowując wizję świata przeżytego, musimy ją dostrzec i zapamiętać, nie tylko oczami i umysłem, ale także przez ciało kształtującą glinę i trzymającą pędzel. Wreszcie, jak na omawianej wystawie, nasze przeżycie zawarte w wykonanej przez nas pracy jest konfrontowane nie tylko z rówieśnikami, rodzicami i nauczycielami, ale także z obcymi ludźmi, którzy mogą mieć zupełnie inne od nas

doświadczenia. Jest też z powodzeniem konfrontowane w międzynarodowych konkursach z pracami rówieśników z innych krajów i kontynentów. To budzi nie tylko dumę z wykonanej pracy, ale także poczucie pełnego uczestniczenia w świecie współczesnym.

Dzieci mają różne talenty - w sporcie, nauce, muzyce i sztukach pięknych. Jeżeli dziecko posiada w takim kierunku talent, to wykorzystywanie go, nawet przy bardzo żmudnych ćwiczeniach, nie nudzi dziecka. I nie musimy nic robić w kierunku rozwijania talentu dziecka, wystarczy tylko pozwolić mu ten talent wykorzystać. Widzimy to na wystawie. Mamy tu rzeźbione figurki zwierząt - wielbłądy tworzą karawany, a owce stada. Na rysunkach dominuje świat zwierząt i roślin, często wzbogacony o postacie mityczne, ale jest pokazany także świat rodzinny - pięknie wyrysowana drzewa genealogiczne opisują skomplikowane związki rodzinne. Dzieci, które obok artystycznych, mają też talenty techniczne, tworzą batiki i grafiki. Inne, o zacięciu fabularnym, na rysunkach rozwijają skomplikowane opowieści. Jeszcze inne, o poetyckiej wrażliwości, tworzą na papierze obrazy poezji konkretnej. Oczywiście, nie każde dziecko kończące takie warsztaty wybierze niepewną drogę zawodu artysty, ale każde, które odkryło moż-

liwości kreatywnego działania, będzie je wykorzystywało w przyszłej pracy inżyniera, nauczyciela, prawnika, lekarza czy przedsiębiorcy. Czas, w którym nauczymy się pracy rąk spełniających to, co sobie wyobraziliśmy, z pewnością nie będzie czasem straconym.

Liczba prac i ich wyrównany poziom na wystawie pokazuje, że każde dziecko, niezależnie od tego, czy ma 6, czy 16 lat może bez trudu wyrazić swoją osobowość i jest obdarzone talentem w tym kierunku. Prace pieczołowicie opracowane i wyeksponowane w imponującej ilości pokazują, że obok talentu, dzieci posiadają poczucie porządku, szacunku do własnej pracy i szacunku do osób, które ich dokonania będą oglądać. Wystawa prac dziecięcych jest w Galerii Działań corocznym wydarzeniem od lat. Wystawie towarzyszy katalog, który stanowi cenną pamiątkę nie tylko dla dzieci, ale także dla ich rodziców i dziadków. Jest to wystawa, którą koniecznie trzeba zobaczyć. Wystawa: „Młodzi artyści z pracowni sztuki dziecka - Galeria Działań SMB Imielin” jest czynna do końca września od poniedziałku do piątku w godzinach od 14.00 do 18.00. W innym terminie po uzgodnieniu telefonicznym pod numerem 22 643 65 37. Galeria Działań znajduje się w przyziemiu, przy ulicy Marco Polo 1 na warszawskim Ursynowie. **Jan Rylke**

Karolinka dla Karolinki...

W Opolu zakończył się 59 Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki. Konkurs Premier wygrała zastępowca bezkonkurencyjna Karolina Lizer. To w jej ręce trafiły trzy trofea: Statuetka Karolinki, nagroda im. Karola Musiōła, nagroda jury za wykonanie i nagroda ZAiKS-u za tekst piosenki.

Trzeba przyznać, że zaprezentowana przez Karolinę piosenka „Czysta woda” (słowa: Tomasz Kordeusz, muzyka: Marcin Partyka) istotnie wyróżniła się na tle dość bezbarwnego zestawu premierowych utworów. Zainspirowana słowiańskim folklorem, z poetyckim tekstem i wpadającą w ucho melodią z pogranicza folku i jazzu, od początku miała szansę na podium i uznanie publiczności. Dodatkowo, oprócz walorów głosowych i interpretacyjnych, ładna, sympatyczna i utalentowana Karolina ujęła słuchaczy swoim wizerunkiem. Wystąpiła w wielobarwnej kreacji, w lekkiej zwiewnej sukience z zieloną satynową pelerynką i kwiatami przyczepionymi do włosów, niczym nimfa skacząca bosy, rusałka, jak ją określił prowadzący imprezę Tomasz Kammel. Podczas występu zaskoczyła wszystkich, wypuszczając z klatki gołębia.

Zasłużonego sukcesu nie osiąga się łatwo. To efekt wieloletniej wyteżonej pracy, wytrwałości i konsekwencji w dążeniu do celu. Taki właśnie przepis na życie lansuje nasza laureatka. Kształci się intensywnie już od najmłodszych lat. Ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia im. Juliusza Zarębskiego w Warszawie (w klasie fortepianu) i PSM II stopnia im. Józefa Elsnera (w klasie klawesynu). Wokalistyki uczyła się w Szkole Piosenki Elżbiety Zapendowskiej i Andrzeja Głowackiego oraz w Szkole musicalowej przy teatrze Roma. Była stypendystką Ministerstwa Kultury dla uczniów szkół artystycznych (2021), przecierała szlaki, występując w telewizyjnej „Szansie na sukces” (2020) i w koncercie Debiuty na 57, KFPP w Opolu (2020) z piosenką „Aksamitnie” i z tą piosenką uczestniczyła w preselekcji do Eurowizji (2022). Sama pisze słowa piosenek (w le-

śnym świecie, Jeszcze parę chwil). Nagrała już i wydała debiutancką płytę Lśniaca – Łąkowe historie (muzyka Macieja Czempliaka, premiera 8 września 2021), inspirowaną naturą, ludowością, spokojem, harmonią i nadzieją. Kolejna płyta jest w przygotowaniu.

Karolinę miałem przyjemność poznać osobiście, odkrywając jej talent wokalny (przypomnę to z satysfakcją) podczas organizowanego przeze mnie XVI Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Retro im. Mieczysława Fogga (2019), gdzie w finale konkursu wokalnego w Ogródzie Saskim zdobyła wyróżnienie za interpretację piosenki „To ostatnia niedziela”. Rok później wystąpiłem z nią wspólnie podczas finału konkursu piosenek o warszawskiej dzielnicy Wesoła, gdzie zdobyła I miejsce i nagrodę publiczności (słowa nagrodzonej piosenki: Tomasz Kordeusz, muzyka: Wojciech Zieliński).

A teraz – uwaga! Karolina związana jest z Ursynowem, bo tu studiuje... weterynarię w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (jak twierdzi: kocha zwierzęta) i jest solistką w zespole Artystycznym Promni przy SGGW. Tu mała dygresja. Przypomnę, że w SGGW pracuje także doktorantka Klaudia Kulik, ursynowska wokalistka, laureatka Festiwalu Muzycznych Diamentowy Głos im. Anny German i XIV OFPR im. Mieczysława Fogga, z czego wynika, że niebawem trzeba będzie na SGGW powołać Wydział Wokalny, skoro studenci i kadra naukowa pracują tam śpiewając. Dodam jeszcze, że kompozytor piosenki „Czysta woda” Marcin Partyka został wiele lat temu odkryty przez Elżbietę Igras jako utalentowany debiutant na Muzycznym Ursynowskim Festiwalu Kultury MUFKA.

Karolinie, autorom nagrodzonej piosenki i towarzyszącemu jej zespołowi muzycznemu serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów. Pytanie do Dzielnicy Kultury: Kiedy Karolinę Lizer usłyszymy na Ursynowie?

Wojciech Dąbrowski

Gadka Tadka

Sztuczny gwiazdozbiór

Tadeusz Porębski

Krańcowo wyczerpany w miniony wtorek „falą upałów”, które wedle zapowiedzi armii telewizyjnych pogodynek i pogodynów z końca tygodnia miały nawiedzić nasz umęczony „suszą stulecia” oraz „efektem cieplarnianym” kraj, zasiadłem do pisania niniejszego felietonu. Upań, zgodnie z prognozą telewizyjnych ekspertów od pogody, był nie do zniesienia (prawie 13 stopni Celsjusza), więc wychodząc na popołudniowe zakupy, włożyłem na grzbiet gruby polar. I muszę przyznać, że wcale się w nim nie wygrzałem. Kiedy tak śmigałem w tym polarze, chraniając się co chwila przed porywistym wiatrem i nieprzyjemnym deszczem, nasunęła mi się pewna myśl – pytanie: za co ta banda telewizyjnych darmozjadów, niepotrafiąca przewidzieć pogody nawet na trzy dni naprzód, bierze pieniądze? I to jakie pieniądze! Czarując nas uprawianym notorycznie lansem i opowiadając pogodowe brednie, promując swoje wizerunki, stając się osobami rozpoznawalnymi, a to oznacza tłuste gaże na boku za udostępnianie wizerunku. Jedną z pogodowych gwiazd TVN potrafi zarobić nawet 50 tys. złotych miesięcznie – tu weźmie udział w otwarciu nowego hipermarketu, tam skubnie kilka „koła” za poprowadzenie gali, a jeszcze gdzie indziej robi za „małpkę” na imprezie firmowej. Ponoć od czasu, jak wygrała targowisko próżności zwane „Tańcem z gwiazdami” i dali jej „Telekamerę”, wartość świadczonych przez nią usług znacznie wzrosła. Miała własny dom w Wilanowie wart 3,5 miliona, ale go sprzedała i kupiła wyprawiony apartament.

Nie, żebym tej kobiecie czegokolwiek zazdrościł, ale od dawna zastanawiam się, jaką spuściznę (artystyczną, naukową, publicystyczną, literacką) pozostawi po sobie ona sama i ludzkie jej pokroju? Czemu o to pytam? Bo pani ta robi za gwiazdę, tak też jest określana przez dziennikarzy, pełno jej w mediach papierowych, elektronicznych i na portalach społecznościowych. No i ma swoich fanów. Co to za jedni i czym pani pogodynka im imponuje – nie wiem. Wiem natomiast, że w październiku ubiegłego roku usłyszała zarzuty posługiwania się fałszywymi fakturami na kwotę 35 tys. złotych, w tym niezapłacony podatek VAT na kwotę ponad 8 tysięcy. Prawdopodobnie zarzuty to efekt tzw. kontroli krzyżowej, przeprowadzanej przez fiskus, który bada zeznania podatkowe osób publicznych zarabiających duże pieniądze. Jednak dopóki pogodynce nie udowodni się prawomocnym wyrokiem, że z premedytacją zamierzała oszukać organa podatkowe, ma status osoby niewinnej. Po co w ogóle o tym piszę? Nie ma ciekawszych tematów poza życiem osobistym i zawodowym pogodynki oraz pogodynów, których dzisiaj jest cała armia? Na pewno są, ale mnie nakręca nadmierne używanie dzisiaj słowa „gwiazda” w odniesieniu do każdego, kogo zdecydować się promować w taki czy inny sposób wszechwładna telewizja. To słowo od zawsze kojarzyło mi się z osobami, które w efekcie swojej działalności czy realizowania pasji pozostawiły po sobie cenną spuściznę, którą będą żywić się przyszłe pokolenia.

Określenie „gwiazda” kiedyś bardzo dużo ważyło, dzisiaj jest mocno wyświechtanym sloganem. Gwiazdy estrady, srebrnego ekranu, sportu, nauki, sztuki – to ludzie, których dorobek został umieszczony w skarbnicy ludzkości. Jaka jest definicja skarbniicy? Prosta: to zasób najcenniejszych wartości niematerialnych. Żyłem w czasach, kiedy na firmamencie świeciły pełnym blaskiem prawdziwe gwiazdy, a nie malowane. To gwiazdy ekranu – reżyserzy i aktorzy tworzący kinowe arcydzieła, to wielcy kompozytorzy, wielcy muzycy, wielcy sportowcy z czterema złotymi medalami, zdobywanymi na czterech kolejnych olimpiadach, wielcy artyści – malarze, wielcy wynalazcy i naukowcy uhonorowani Noblem. To są gwiazdy, a nie karmiąca nas lewymi informacjami o pogodzie cizia, czy inny ciotowaty platfus, którzy nie mają nam nic więcej do zaoferowania poza ładną buzią, lansem, markowym strojem i niekończącym się słowotokiem. Najbardziej bolesne dla mnie jest to, że prawdziwe gwiazdy kolejno gasną i odchodzą w niebyt. Wraz z nimi odchodzą Artym, Geniusz i Jakość, a co po ich odejściu pozostaje? Bylejakość. Patrzę na ten dzisiejszy świat, patrzę i co widzę? Że zwyrodniali wszystkie wartości moralne i artystyczne, szczególnie u nas, w Polsce. Nie poznaję już tego kraju i jego mieszkańców. Naród został wyjątkowo skutecznie podzielony na „naszych”, czyli Prawdziwych Patriotów, broniących chrześcijańskich wartości, oraz na „tamtych”, czyli zdradców na chlebnie Niemca i Unii Europejskiej, zbrodniców uprawiających „ideologię LGBT” i wrogów Kościoła katolickiego.

Przydałby się Polsce drugi Nelson Mandela, który po 27 latach ciężkiego więzienia i ciągłych prześladowań ze strony białych potrafił zaapelować w swojej pierwszej mowie prezydenckiej do czarnoskórych obywateli RPA: „Wyrzucicie do morza wasze noże i maczety, od dzisiaj biali nie są już waszymi wrogami, oni są waszymi rodakami”. W ten sposób uratował swoją piekłą i bogatą ojczyznę przed krwawą wojną domową, która groziła RPA po zniesieniu apartheidu. Marzeniem „Madiby” było stworzenie „tęczowego narodu”, żyjącego w pokoju, wzajemnej tolerancji i poszanowaniu inności. Jego marzenie spełniło się tylko w części, ale wiele podziałów w społeczeństwie udało się zasypać dzięki jego pacyfistycznej postawie jako głowy państwa. Chciałbym na stare lata doczekać dnia, kiedy polityczny sobowtór Nelsona Mandeli pojawi się w Polsce, wygra prezydenckie wybory i krzyknie: „Przyjaciele z PiS, KO, socjaldemokracy, komuniści, chłopcy z PSL, inteligencjo, masy oraz ludzie LGBT – odrzućcie wieloletnie uprzedzenia, swary i wzajemne pretensje. Dla naszego dobra, a przede wszystkim dla dobra przyszłych pokoleń. Polacy stają się od dzisiaj tęczowym narodem. Jesteście teraz rodakami, a nie wrogami”. Staram się myśleć pozytywnie, ale w tej kwestii nadzieja, niestety, z roku na rok przygasa i zanika niczym śnieg w promieniach wiosennego słońca. Polak to raptus, gorąca głowa, pieniacz, a dzisiaj, dzięki swobodnemu dostępowi do Internetu, zwolennik spiskowej teorii dziejów. I to jest najgorsza kasta ludzi, która nie pozwoli na stworzenie w Polsce „tęczowego narodu”.

Czemu osoby wierzące w spiskową teorię dziejów są moim zdaniem tak niebezpieczni? Ponieważ wierzą w każdą sensacyjną brednię, która ukaże się w necie. Nie tylko wierzą, ale zaraz ją rozpowszechniają, starając różnymi metodami uwiarygodnić, a na koniec dodają własne „złote myśli”, które powstają w jednej półkuli mózgowej i są transferowane do drugiej. Codziennie przeglądam Internet i obserwuję, jak szybko rośnie grupa osób wręcz nurzających się w sensacji oraz w spiskowej teorii dziejów. Jest to przerażające doświadczenie, dlatego zatrzymam się na chwilę przy tej ewidentnej patologii.

Studenci z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przeanalizowali w 2019 r. aż 18 tys. wpisów w mediach społecznościowych. Okazało się, że ponad 30 procent to wysłane z palca sensacje, insynuacje i spiskowe teorie. Serwis internetowy „VibeZ”, który często odwiedzam, wykorzystuje rozwiązania znane z aplikacji społecznościowych. Serwis potwierdza moją tezę, że liczba wyznawców spiskowej teorii dziejów niepokojąco szybko rośnie. Naukowcy z University of Oregon znaleźli związek między wiarą w teorie spiskowe a ciemną tetradą. Co to za twór? Ciemna tetradą jest zbiorem czterech antyspołecznych cech osobowości – narcyzmu, makiawelizmu, psychopatii i sadyzmu. Narcyzm charakteryzuje osobę, która nadmiernie kupia się na sobie, makiawelizm wiąże się ze skłonnością do oszukiwania i manipulacji, psychopatia dotyczy osoby bezdusznej i pozbawionej wyrzutów sumienia, a sadyzm to czerpanie przyjemności z zadawania bólu innym ludziom. Są to cechy osobowości niezwykle szkodliwe społecznie.

Cameron Stuart Kay, doktorant Uniwersytetu Vancouver, twierdzi, iż teorie spiskowe mogą wydawać się niegroźne, ale prawda jest taka, że wiążą się z poważnymi konsekwencjami w otaczającej nas rzeczywistości. Wiara w teorie spiskowe idzie w parze m. in. z lękiem przed szczepionkami i niechęcią do brania udziału w wyborach. Naukowcy z Oregonu opracowali model podwójnego dziedziwienia przekonań spiskowych, który dowodzi, że teorie spiskowe są próbami jednostek o niskich zasobach epistemicznych (informacyjnych) i społeczno-egzystencjalnych (zaufanie). W kontekście postrzeganej niepewności i zagrożenia głoszenie spiskowych teorii to niezbędny pokarm dla ich zaburzonej psychiki. Pewien XIX-wieczny angielski matematyk wyliczył, że w 2139 r. na świecie będzie więcej zaburzonych niż osób stabilnych psychicznie. Wyliczenia oparł na następującym algorytmie: w 1859 r. jeden zaburzony miał przypadać na 535 osobników zdrowych, w roku 1897 na 312, w 1907 jedynie na 150, a siedemdziesiąt lat później już tylko na 100 psychicznie zrównoważonych. Oby algorytm ten był dziełem człowieka dotkniętego ciemną tetradą.

W prawo czyli w lewo

Rowerem rusza i... hulaj dusza!

Mirosław Miroński

Poprzedni felieton poświęciłem tematyce rowerowej. Jest to temat rzeka, dlatego zamierzam do niego co jakiś czas wracać. Rowery, hulajnogi i wszystko, co z nimi związane, to dziedziņa, która szybko się rozwija. Te i inne tego rodzaju pojazdy zyskują na popularności. Nie nadają za tym infrastruktura, nie nadająają też przepisy regulujące niektóre dotąd nie dla wszystkich oczywiste kwestie. Dla większości z nas jest oczywiste, że aby poruszać się po drogach publicznych samochodem czy motocyklem lub pojazdem szynowym niezbędne są uprawnienia, czyli prawo jazdy odpowiedniej kategorii i inne dokumenty. Jest ono potwierdzeniem wiedzy potrzebnej użytkownikowi drogi zarówno z zakresu przepisów o ruchu drogowym, jak też z techniki jazdy. Ci, którzy niedawno ubiegali się o prawo jazdy, wiedzą, że jego otrzymanie wcale nie jest proste, a egzamin weryfikujący znajomość zagadnień nie jest łatwo zdać. O ile istnieje powszechna zgoda co do tego, żeby kryteria egzaminacyjne były dość ostre, o tyle wymagania dla rowerzystów są niewielkie, żeby nie powiedzieć żadne. Nie mówię oczywiście o teorii, ale o tym, jak jest w praktyce. A ta pokazuje, że jeździć po drogach publicznych rowerem lub innym pojazdem z tej kategorii może niemal każdy. I to niezależnie od tego, czy ma odpowiednią wiedzę, czy też nie. Nie musi wcześniej przechodzić szkolenia z zakresu prawa drogowego, nie musi zdawać kosztownych egzaminów. Wystarczy, żeby jako tako umiał utrzymać równowagę na rowerze, hulajnodze, deskorolce lub innych podobnych urządzeniach.

Nie wygląda to wcale dobrze z punktu widzenia innych użytkowników dróg np.: kierowców i pieszych. Sam jestem rowerzystą, dlatego rozumiem chęć, a nawet zapał amatorów wspomnianych pojazdów do poruszania się po drogach publicznych. Mam też prawo jazdy, a to oznacza, że wiem, co nieco o bezpieczeństwie na drodze, a takiej wiedzy nie widzę niestety w wielu rowerzystów. Niektóre ich zachowania na drodze w oczywisty sposób tego dowodzą. Ba! Budzą grozę.

Często brakuje wyobraźni, a trasy, gdzie pedają rowerzyści i hulajnogi, to wcale nie takie bezpieczne miejsce. Po za tym, nie wszędzie są drogi dla rowerów. Trzeba więc jeździć po jezdni, po chodniku, przekraczać skrzyżowania etc. W podobnych miejscach rowerzyści stykają się z innymi użytkownikami. Niedawno, gdy podążałem wzdłuż ul. Przyczółkowej, kilkuletnie dziecko wyjechało mi pod koła. To trasa przeznaczona dla rowerzystów jak i dla pieszych. Maluch na rowerku, ledwie łapiący równowagę, postanowił nagle przejechać z jednej strony drogi wprost pod koła nadjeżdżających z przeciwnika. Patrzył na własne nogi, zupełnie nie widział dokąd jedzie ani co jest przed nim. Zdażyłem zahamować, zastaniając sobą maluszka przed jadącymi. Dwóch rowerzystów za mną, jadąc w pełnym pedzie, straciło równowagę i przeleciało koło mnie i dziecka. Próbując wyhamować, stracili równowagę, zderzyli się ze sobą i obydwa runęli na asfalt. Byli w miarę młodzi, więc skończyło się na otarciach siniaków i uszkodzonym sprzęcie. Mogło być znacznie gorzej. Choć była to niebezpieczna kraksa, mama lub też opiekunka malca nawet nie zauważyła całego zdarzenia. Szła sobie spokojnie kilkadziesiąt metrów przed dzieckiem. Trudno mieć pretensje do malucha, że nie zna przepisów drogowych. Zapewne przed zdarzeniem jak i po nim nikt z dorosłych nie poinformował go, że nie wolno mu poruszać się po drodze dla rowerów, w dodatku bez opieki i pod prąd. No, cóż... Taką wiedzę powinni najpierw przyswoić sobie opiekunowie, w tym przypadku osoba, która powinna była się nim zajmować.

„Wymagania dla rowerzystów są niewielkie, żeby nie powiedzieć żadne”

Odrębną, choć równie groźną dla współuczestników dróg rowerowych kategorię stanowią cwaniacy, którym bardzo się spieszy. W każdym razie znacznie bardziej, niż tym, którzy ustawiają się w kolejności na skrzyżowaniu i czekają na zmianę światła. Owi cwaniacy-kaskaderzy najpierw próbują wepchnąć się przed wszystkich, zajeżdżając im drogę, a jeśli im się nie uda, stają obok, poza wyznaczoną trasą, na poboczu i stamtąd wjeżdżają przed kolejną albo na przeciwny pas. Po zmianie światła na zielone starają się znaleźć na czelu grupy ruszających rowerzystów i jadą na czoło, na nadjeżdżających z przeciwnika. Cwaniacy niewiele zyskują, jeśli chodzi o czas, a w zamieszaniu jakie powodują często dochodzi do zderzeń, stłuczek, niszczenia sprzętów, a czasem do naprawdę groźnych sytuacji. Inni jeżdżą w kółko, czekając na światłach. To kategoria cwaniaków-sportowców. Cała przestrzeń przed skrzyżowaniem należy do nich. Nie chce im się wypiąć nogi z pedałów. Niedawno wpadłem na takiego. Zajechał mi drogę gdy dojeżdżałem do skrzyżowania. Jak widać nawet tak prozaiczna kwestia, jak wypinanie pedałów, na drodze może mieć znaczenie.

Chociaż jadąc rowerem, nie rozwijamy kosmicznych prędkości, nierzadko dochodzi do licznych urazów, złamań, wstrząszeń mózgu etc. Dochodzi też, niestety, do wypadków śmiertelnych z udziałem jadących na rowerach i hulajnogach. Stosujemy się do przepisów i zachowujemy zdrowy rozsądek. To pozwoli uniknąć wielu zagrożeń zarówno nam, jak i pozostałym użytkownikom dróg.

Kiedy z nicności powstaje wszechświat...

Światowa Wystawa Kosmonautyki w Warszawie - "Cosmos Discovery", opowiada historię podboju kosmosu, od pierwszych, historycznych prób, aż po obecne wyprawy i przyszłość lotów kosmicznych. Przy okazji zwiedzania takich wystaw (i nie tylko), zadajemy sobie pytanie: skąd się wzięliśmy, skąd się wziął Wszechświat i dokąd zmierza ewolucja?

Loty w Kosmos, stają się coraz bardziej dostępne, niemal dla każdego. Co ciekawe, że jeden z pierwszych lotów z firmy Blue Origin, Jeffa Bezosa odbyli też seniorzy. W Kosmos poleciała czterookobowa załoga, a w tym 58-letni Bezos i 82-letnia Amerykanka Wally Funk. Funk pracowała wcześniej w NASA i przeszła odpowiednie szkolenia, ale nie udało jej się wcześniej zakwalifikować do lotów kosmicznych, ponieważ, w latach 60 - tych astronautami mogli być jedynie piloci-oblatywacze, a nimi mogli to być jedynie mężczyźni.

Wszystkie obiekty, które dostrzegamy gołym okiem na nocnym niebie to gwiazdy tworzące galaktykę nazywaną Drogą Mleczną, składa się na nią około 200 miliardów gwiazd. Gwiazdy, poruszają się po okręgach, których środki leżą w centrum galaktyki. Jedną z tych gwiazd jest nasze Słońce. Z tego, co na razie wiemy, naszą Galaktykę w całości utrzymuje przyciąganie grawitacyjne pomiędzy obiektami (przyciąganie grawitacyjne działa pomiędzy wszystkimi ciałami bez wyjątku). Jeszcze nie do końca znamy istotę tych oddziaływań stanowiących podstawę istnienia Wszechświata.

Wszechświat powstał około 15 miliardów lat temu w drobnym ułamku sekundy Wielkiego Wybuchu. Do czasu Wielkiego Wybuchu cała energia Wszechświata była skupiona w pewnej "osobliwości" wielkości globki od szpilki (osobliwość - punkt lub linia, gdzie przyspieszenie grawitacyjne lub gęstość materii są nieskończone). Na początku Wszechświat był bardzo mały, bardzo

gorący i bardzo gęsty. Od momentu Wybuchu niezwykle szybko poszerzał się i tworzył przestrzeń. Następnie, część uwolnionej czystej energii zagęściła się i powstała materia. Z energii może powstać? materia i na odwrót? Powstające cząstki takie jak kwarki, elektrony, neutrino czy inne, coraz gęściej wypełniały przestrzeń. Obecnie wiemy, że cała materia, a więc i my, składa się z tych tzw. cząstek elementarnych. Te trudne do zrozumienia procesy powstawania cząstek elementarnych badane są w Europejskim Ośrodku Badań Jądrowych CERN w pobliżu Genewy w tzw. Wielkim Zderzaczu Hadronów (The Large Hadron Collider) LHC. Ma 27 km obwodu, 100 m pod ziemią? i przyspiesza cząstki do ogromnych energii. Zderzenie następuje co 25 ns.

Po 380 000 lat Wszechświat stawał się coraz chłodniejszy i elektrony mogły już tworzyć chmury wokół powstałych wcześniej jąder (neutrony i protony wchodzące w skład jąder były zbudowane z kwarków), tak powstały pierwsze atomy najbliższych pierwiastków - wodoru i helu. Wtedy właśnie fotony - cząstki światła (fotony - nie posiadają masy i pędzą z największą możliwą (nam znaną) prędkością), mogły odizolować się od materii i zaczęły przemieszczać się swobodnie w przestrzeni. Wszechświat rozświetlił się. Fotony łączą w sobie właściwości cząstek i fal. Mogą się zderzać z cząstkami tak, jak cząstki, ale też mogą mieć naturę fali. Dzięki wiedzy o fotonach mamy lasery, czy też możemy przysyłać światłowodami ogromne ilości informacji.

Po setkach milionów lat obłoki złożone z atomów wodoru i helu, pod wpływem grawitacji, rozgrzewają się do temperatury, w której mogą zachodzić reakcje jądrowe (przemiana wodoru w hel). Siłę grawitacji przeciwiała teraz siła ciśnienia gazu. Im gaz ma większą gęstość, tym ciśnienie jest większe. Tak tworzą się gwiazdy. Niektóre z nich są ogromne i z czasem eksplodują. W czasie tych reakcji powstają różne nowe pierwiastki chemiczne, jak na przykład

krzem, fosfor, złoto, węgiel, ale też tlen i azot, które umożliwiają późniejsze powstanie życia. Otaczająca nas materia składa się z około 100 pierwiastków. Jeszcze na początku lat 30. wydawało się, że materia składa się z trzech cząstek: protonów, neutronów i elektronów, tak też uczono w szkołach: atom, składa się z jądra (protonów i neutronów) i otaczających go elektronów i jest opisany w tablicy Mendelejewa, dwoma liczbami: liczbą atomową i liczbą masową. W następnych latach zaczęto odkrywać nowe cząstki wchodzące w skład protonów i neutronów zwane kwarkami.

Masa masie nierówna

Znamy różne rodzaje energii, na przykład energię cieplną, jądrową, grawitacyjną, czy energię związaną z masą. Szczególna teoria względności Alberta Einsteina, opublikowana w pracy „O elektrodynamice ciał w ruchu” połączyła ze sobą przestrzeń i czas, wprowadzając pojęcie czasoprzestrzeni. Zgodnie z tą teorią prędkość, z jaką porusza się ciało, nie może być większa niż prędkość światła. Konse-

kwencją tej teorii jest słynny wzór $E=mc^2$, wiążący całkowitą energię ciała E z jego masą m i prędkością ciała c . Einstein spłót pole grawitacyjne, przestrzeń i czas w jedną strukturę zwaną czasoprzestrzenią. Siły grawitacyjne są tu wyróżnione spośród wszystkich oddziaływań i interpretowane jako objaw zakrzywienia czasoprzestrzeni. Materia za pośrednictwem swojej masy ugina czasoprzestrzeń, a ta z kolei poprzez swoją krzywiznę decyduje o ruchu materii.

Masa, jest jedną z największych tajemnic fizyki. Każdy przedmiot wyrzucony w górę spada, a zważony ma swój ciężar. Wiemy, że nasze ciało składa się z atomów i, że atomy składające się z nich cząstki elementarne (cząstka elementarna to taka, która nie posiada wewnętrznej struktury - z czego się? już nie składa), mają masę (nie wszystkie). Ostatnie wyjaśnienie (być może nie ostatnie) przyszło wraz z odkryciem cząstki Higgsa. W Wielkim Zderzaczu Hadronów LHC, w 2012 roku, zaobserwowano tzw. bozon Higgsa i potwierdzono istnienie nowej, poszukiwanej od dawna cząstki, którą nazwa-

no Cząstką Higgsa, od nazwiska profesora Petera Higgsa, który próbował udowodnić jej istnienie przez ponad 30 lat. Według koncepcji profesora, Wszechświat był od powstania i jest teraz przestrzenią wypełnioną polem oddziaływającym z cząstkami elementarnymi, można powiedzieć, że "oblepia te cząstki". Im silniej cząstki oddziałują z tym polem tym są "cięższe", im słabiej, tym są lżejsze, a więc pole Higgsa nadaje cząstkom masę.

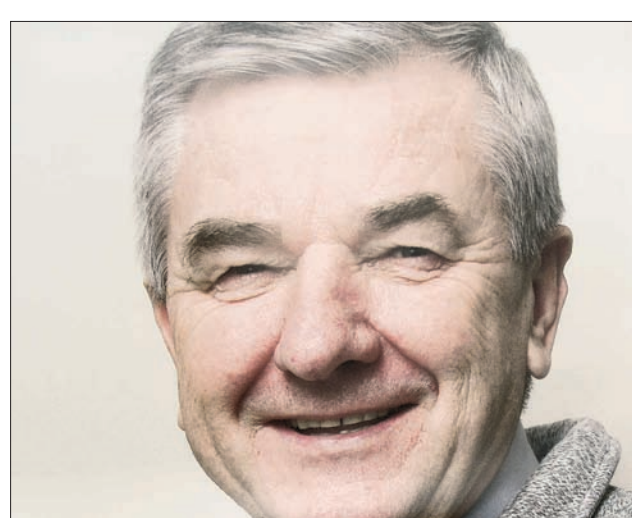
Czy ciemna materia jest ciemna?

Naukowcy przypuszczają, że we Wszechświecie, oprócz materii z której wszystko jest zbudowane, istnieje jeszcze inna "materia", której nie widać. Normalna, widzialna materia - gaz intergalaktyczny, gwiazdy, mgławice, planety, my, to tylko 5% Wszechświata. Ponieważ nie "widzimy" tej "innej" materii, została ona nazwana Ciemną. Skoro jej nie widać, to dlaczego myślimy, że istnieje? Jedną z teorii mówi, że ponieważ oddziaływanie grawitacyjne pomiędzy planetami, gwiazdami i galaktykami, które wskazują na to jakie powinny być tory ich ruchów, nie do końca się zgadzają z obliczeniami, to może to świadczyć o tym, że oprócz grawitacji istnieje jeszcze jakieś inne oddziaływanie, właśnie - ciemnej materii.

Teoria względności przewiduje też istnienie tzw. czarnych dziur, które, jak obecnie zakładamy, tkwią w centrach większości galaktyk, często służąc jako potężne silniki napędzające szereg zjawisk energetycznych obserwowanych we wszechświecie. Czarna dziura, to gwiazda o tak ogromnej masie i gęstości, że niej może uciec nawet światło. Czarna dziura jest zatem dla obserwatorów niewidoczna. Jej obecność można przewidywać dzięki zjawiskom zachodzącym w otaczającym ją polu grawitacyjnym.

I tak, jak Wszechświat jest duży, tak dużo jeszcze o nim nie wiemy.

Krystyna Rudowska
Fot. pixabay

Pamiętajmy o Piotrze Nurowskim!

W niedzielę 26 czerwca o godz. 10:00 w Parku Zdrojowym w Konstancinie odbędzie się VIII Bieg im. Piotra Nurowskiego. Jak co roku, nie zabraknie amatorów biegania i przyjaciół tego wielkiego entuzjasty sportu rodem z Sandomierza.

Piotr Nurowski, mieszkaniec Konstancina, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego i dwukrotny prezes Polskiego Związku Lekkiej Atletyki zginął w katastrofie rządowego tupolewa 10 kwietnia 2010 roku pod Smoleńskiem, towarzysząc prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu w podróży, której celem było uczczenie pamięci ofiar mordu katyńskiego.

Każdy z dotychczasowych siedmiu biegów, organizowanych przez Stowarzyszenie Sport Dzieci i Młodzieży, Dema Promocjon Polska i Urząd Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna, gromadził po kilkaset uczestników i był ważnym wydarzeniem sportowym i społecznym. Pilotem pierwszego biegu był Adam Małysz, a gośćmi imprezy byli m. in. wybitni sportowcy: lekkoatleci Jacek Wszoła, Tomasz Majewski i Robert Korzeniowski, piłkarz Grzegorz Lato, zapasnik Andrzej Supron. Bieg obserwowało też wielu znanych artystów, m.in. Andrzej Rosiewicz, Zbigniew Buczkowski, Tadeusz Drozda. Stałym gościem biegu jest mieszkaniec Konstancina - Karol Strasburger. Sponsorem głównym zawodów pozostaje Polkomtel, a relację z biegu przekazuje Polsat News.

Tak jak poprzednie biegi, tegoroczny będzie poprowadzony ulicami Konstancina na dystansie 10 km. Półmetek uczestnicy biegu zawodnicy osiągną na ulicy Od Lasu, przy domu, w którym mieszkał Piotr Nurowski.

Zapraszamy uczestników biegu i kibiców. Rejestracja (zapisy) na stronie www.e-gepard.eu.

Sładek i Drejgier z „Pompkami Królaka”

To było znów pełne kolarskich emocji oraz bardzo widowiskowe ściganie na rowerach górskich i szosowych. XIII Memoriał Stanisława Królaka 2022, organizowany przez Grzegorza Wajsa, upamiętnił Wielkiego Mistrza i ścigał na teren Toru Wyścigów Konnych na warszawskim Służewcu blisko 200 miłośników dwóch kółek. Najlepsi w Wyścigach Głównych - Karol Sładek i Grzegorz Drejgier - sięgnęli po „Pompki Królaka”. Obaj pierwszy raz zdobyli to prestiżowe i charakterystyczne trofeum.

- Moc wyścigów i moc emocji. Kolarze na rowerach górskich i szosowych stworzyli doskonałe widowisko - mówi organizator i pomysłodawca Memoriału Stanisława Królaka, były kolarz zawodowy Grzegorz Wajs. - Ta impreza co roku upamiętnia Wielkiego Mistrza, jakim był Pan Królak, warszawiak, pierwszy polski kolarz, który w 1956 roku wygrał legendarny Wyścig Pokoju.

Wyścigi Główny były rozgrywane na dwóch różnych trasach. Runda terenowa MTB liczyła 4,3 km, a szosowa 2,4 km. Obie techniczne i widowiskowe. Kolarze pokonywali je wielokrotnie (MTB - 6 okrążeń, SZOSA - 20 okrążeń), za każdym razem przejeżdżając przed Trybuną Główną TWK Służewiec.

Rywalizację na rowerach górskich (25,8 km) wygrał Karol Sładek (7R Rowmix Team), przed Adrianem Kuczyńskim (KK Catena Wyszków) i Hiszpanem Gabrielem Girau

(Pro4Fun), a wśród kobiet zwyciężyła Katarzyna Skura (Kolarsko Team), przed Alicją Surdyk (Kamyk Radzymin MTB Team) i Karoliną Chojecką (Kolarsko Team).

Wyścig na rowerach szosowych (48 km) rozstrzygnął się po finiszu z dużej, około 20-osobowej grupy. Najszybszy okazał się Grzegorz Drejgier (Bike On Track). Medalista mistrzostw świata i Europy w kolarstwie torowym wyprzedził Radosława Rękawka (Ośka Warszawa) i Antoniego Kidę (Cannibal Team), a w gronie kobiet triumfowała Karolina Kołkowicz (Spica Solutions), przed Oliwią McFarlane (FTI Racing Team).

Warszawski Memoriał Królaka 2022 był także finałem nowego szosowego cyklu Poland Bike Road 2022, do którego zaliczała się też Starachowicka Strzała 2022 w Starachowicach. Pierwszymi zwycięzcami klasyfikacji generalnej Poland Bike Road zostali Karol Sładek (7R Rowmix Team), Piotr Szafraniec (Velonews.pl) i Karolina Kołkowicz (Spica Solutions).

To był prawdziwy kolarski piknik na warszawskim Służewcu. Memoriał Stanisława Królaka rozpoznał się od Mini Crossu przedszkolaków oraz rywalizacji uczniów i uczennic szkół podstawowych, którą wygrali Franciszek Drzewiecki i Patrycja Tabor (oboje z Warszawskiego Klubu Kolarskiego). Był też RETRO KRÓLAK, czyli wyścig na historycznych rowerach, a w nim pierwszy na mecie zameldował się Mateusz Lenard z Muzeum Jednośladow i Motoryzacji w Lesznowoli, przed Grzegorzem

Stefańskim i Adrianem Gajem. Niezwykły klimat Memoriału Królaka podkreślała muzyka na żywo i standardy jazzowe w wykonaniu Łukasza Wojakowskiego i jego zespołu. Tradycyjnie kolarzy dopingowała córka Stanisława Królaka, Ewa Królak-Bończak z rodziną.

- Dziękuję, jak co roku, organizatorom, ekipie Poland Bike i kolarzom za to, że pamiętacie o moim ojcu - mówiła Ewa Królak-Bończak. - On kochał kolarstwo, to była jego pasja i wielka miłość. Jeśli patrzy na nas z góry, to z pewnością jest szczęśliwy i uśmiecha się do nas.

XIII Kolarski Memoriał Stanisława Królaka 2022 w Warsza-

wie - pod patronatem honorowym prezydenta m. st. Warszawy - został zorganizowany przez Fundację Sport przy współpracy z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy, Biurem Sportu i Rekreacji m. st. Warszawy, Strażą Miejską w Warszawie, Torem Wyścigów Konnych Służewiec, Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego oraz Poland Bike. Partnerami imprezy były Samorząd Województwa Mazowieckiego i Totalizator Sportowy. Impreza była współfinansowana ze środków m.st. Warszawy.

Więcej na www.memorialkrolaka.pl i www.facebook.com/Poland.Bike.Road.

**TANI SERWIS
KOMPUTEROWY**
18 zł/h, 24 h
Dojazd 0 zł
506 480 505

KUPNO-SPRZEDAŻ

**ANTYKWARIAT KUPI
ZA GOTÓWKĘ**

ANTYKI, OBRAZY, SREBRA,
MILITARIA I INNE
UL. DĄBROWSKIEGO 1
22 848-03-70 601-352-129

ANTYCZNE meble, obrazy,
srebra, platerey, odznaczenia,
szable, książki, pocztówki,
504 017 418
SPRZEDAM tanio zakład
poligraficzny, 501 150 101
SPRZEDAM warsztat
narzędziowy z przetwórstwem z
tworzyw sztucznych, 609 163 386

NAUKA

HISZPAŃSKI, 507 087 609
MATEMATYKA, FIZYKA,
691 502 327

NIERUCHOMOŚCI

DZIAŁKI budowlane 800 m²
i działki rekreacyjne k.
Prażmowa, 602 770 361,
791 394 794

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI

"Van Der Zal"
pilnie i okazjnie sprzedaje tematy:
Pełną ofertę wraz ze zdjęciami
otrzymasz drogą mailową.
Tel.: 601 720 840

Mieszkania: sprzedaż:

- **Mokotów**, 147 m², 5 pok.
ul. Cybernetyki, ochrona, garaż,
wysoki standard, 601 720 840
- **Mokotów**, 155 m², penthouse
4 pok., stan deweloperski,
601 720 840
- **Powisłe**, 49 m², 3 pok.,
c. 610 tys. zł, 601 720 840
- **Dolna**, 41 m², 2 pok.,
c. 510 tys. zł, 601 720 840
- **Ursynów**, 65 m², 3 pok., cegła,
c. 740 tys. zł, 601 720 840
- **Włochy**, 71 m², 3 pok.,
c. 805 tys. zł, 601 720 840

DUŻY WYBÓR DOMÓW:
Sadyba, Mokotów, Wilanów,
Powsin, Konstancin.
Zapraszamy do współpracy,
601 720 840

Domy:

- **Dom Konstancin**, 70 m² +
możliwość rozbudowy, cisza,
spokój, c. 780 tys. zł, 601 720 840
- **Dom Górny Mokotów**, do
remontu, 2,5 mln zł do neg.,
601 720 840
- **Dom** ok. Góry Kalwarii, w
stanie surowym 230 m² na działce
1300 m². Cicha, spokojna okolica,
tylko 350 tys. zł, 601 720 840
- **Konstancin**, rezydencja
400 m²/3500 m², starodrzew,
wysoki standard, 601 720 840
- **Konstancin Skolimów**
190/1200 m², ładny zadbane dom,
do wprowadzenia, 601 720 840
- **Mokotów Górny**, atrakcyjne
domy na sprzedaż, od 200 do 450
m², 601 720 840
- **Mokotów Górny** dom, 300
m², świetny punkt, 601 720 840

- **Piaseczno Gołków**, 80 m²
dom, działka 500 m², c. 630 tys.
zł, 601 720 840
- **Sadyba**, 550 m², dom do
rozbudowy lub zburzenia pod
apartamentowiec, c. 3 mln zł,
601 720 840
- **Ursynów**, pół bliźniaka, 610
m² na mieszkanie lub biuro,
c. 3,8 mln. zł, 601 720 840,
- **Zalesie Dolne**, piękna
rezydencja 310/3500 m²:
piękny ogród, piękny dom,
601 720 840
- **Zalesie k. Piaseczna**,
190m²/400 m², pół bliźniaka, stan
deweloperski, piękna działka,
c. 1,3 mln. zł do negocjacji,
601 720 840

Działki:

- **Działka** 1600 m²
k. Konstancina (5 km), pod
budowę domu, ładna, zielona,
cisza, spokój, świetna cena,
601 720 840
- **Konstancin**, działka 3300 m²,
strefa A, dobra cena,
601 720 840
- **Chyliczki**, działka 5000 m²
pod 5 bliźniaków, dla dewelopera
lub mniejsze części po 1250 m²
każda, 601 720 840
- **Chyliczki** 5700 m² pod mini
osiedle bliźniaków lub pod
rezydencję, 601 720 840
- **Wesoła** 63 000 m²,
inwestycyjna, blisko autostrady,
601 720 840
- **Wilanów**, 5000 m², pod
bud. jednorodzinne, ładna działka,
601 720 840

Do wynajęcia:

- **Mokotów**, ul. Belwederska,
4 pokoje, 108 m², do wynajęcia
6500 zł/m-c, 601 720
- **Mokotów**, 90 m², 3 pokoje,
z windą, wysoki standard,
garaż, k. metra, c. 7000 zł.,
601 720 840
- **Ochota**, Grójecka/Banacha,
kawalerka 33 m² z oddzielną
kuchnią, c. 2400 zł,
tel. 601 720 840

Lokale handlowe:

- **Centrum 58 m²** z dobrym
najemcą, tylko 830 tys., zł.
601 720 840
- **Biedronka**, z najemcą.
Wieloletnia umowa,
601 720 840
- **Biurowiec**, 3000 m²,
Warszawa, dobry standard, z
parkingiem na 75 samochodów,
możliwość kupna 1/2 biurowca,
601 720 840,
- **Grochów**, ok. Ronda
Wiatraczna 240 m², do wynajęcia,
18 tys. zł/m-c lub sprzedaż,
c. 2.5 mln. zł, 601 720 840
- **Lokal** 240 m², Grochów,
sprzedaż c. 2,8 mln zł,
601 720 840
- **Lokal** handlowy 120 m²,
z najemcą, okolice Nowego
Światu, 601 720 840
- **Mokotów** 70 m², lokal
z najemcą, gastronomia,
c. 1 mln 550 tys. zł brutto,
wynajęty na 10 lat,
601 720 840
- **Sadyba**, lokal handlowy 110
m² do wynajęcia, wysoki standard,
witryny przy głównej ulicy,
601 720 840
- **Ursynów**, 82 m², lokal
handlowy z wieloletnim najemcą –
na sprzedaż, 601 720 840
- **Ursynów-Kabaty**, 128 m²
lokal z witrynami, dobry punkt,
do wynajęcia, 11 tys/m-c,
601 720 840
- **Żoliborz**, 75 m², wynajęty na
10 lat, z najemcą, c. 1 mln 650 tys.
zł, 601 720 840

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI
"Van Der Zal"
pilnie szuka dla swoich klientów:
mieszkań, apartamentów,
domów, rezydencji,
niezabudowanych działek gruntu
w południowej części Warszawy
(Konstancin, Piaseczno i okolice,
Sadyba, Wilanów, Mokotów,
Stegny, Ursynów, itd.).
Tel.: 601 720 840

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI
"Van Der Zal"
pilnie poszukuje mieszkań
dwupokojowych, trzypokojowych
i czteropokojowych
do kupna bezpośrednio,
tel. : 601 720 840

POGRZEBOWE

USŁUGI
POGRZEBOWE
Mokotów, Ursynów
ul. Rzymowskiego 35
tel: 691 193 581 24h
www.tobiasz24.pl

NAGROBKI
już od 3999 zł
22/214 06 31
RATY 500 290 360
EKSPOZYCJA
Wólka Węglowa
ul. Palisadowa 15

OPIEKA
NAD GROBAMI
tanio i solidnie
500 336 607

PRACA

AVB STUDIO poszukuje
modelek do zdjęć obuwia,
729 965 108, photo@avb.studio
DO SPRZĄTANIA bloków
i terenów, 509 318 602,
510 056 006
PRZYJMĘ do pracy do prania
i sprzątania samochodów
ciężarowych, Łazy k. Lesznowoli,
608 58 58 57
SZKOŁA PODSTAWOWA nr
340, Warszawa, ul. Lokajskiego 3
zatrudni od 1 września 2022 r.
nauczyciela fizyki,
tel. 22 546 61 20

USŁUGI

AAA MAŁOWANIE
tanio, remonty,
glazurnictwo, panele,
669 945 460

AA GLAZURA, terakota,
remonty, 794 781 765
ANTENY TV SAT. Profesjonalne
usługi RTV. Zadzwoni: 501 700 315
BEZPYŁOWE cyklinowanie,
malowanie, gładzie 22 756 57 63,
502 093 588
DEZYNSEKCJA, skutecznie,
22 642 96 16
DOCIEPLANIE budynków,
poddaszy, malowanie elewacji -
kilkunastoletnie doświadczenie,
501 624 562

DOCIEPLANIE budynków,
szybko, tanio, solidnie,
tel. 502 053 214
HYDRAULIKA, gaz, elektryka,
602 651 211
HYDRAULIK, pełen zakres,
601 81 85 81

KOMPUTERY
pogotowie,
ul. Na Uboczu 3,
tel. 22 894 46 67, 696 37 37 75

KOMPUTERY
serwis, sprzedaż,
FLYCOM,
Pasaż Ursynowski 9,
tel. 22 644 26 05, 601 737 777

MAŁOWANIE, 722 920 650
MAŁOWANIE, hydraulika,
remonty, 501 050 907

MOSKITIERY
602 380 218

NAPRAWA LAPTOPÓW
ELEKTRONIKA KOMPUTERY
CENTRUM SERWISOWE
ul. Meander 2 A
668 108 222

NAPRAWA SPRZĘTU
AUDIO-TV-VIDEO

SONY, PANASONIC,
LG, SAMSUNG
I INNE

ul. Meander 2 A
668 108 222
pon.-pt. 11-19, sob. 10-14

NAPRAWA
MASZYN DO SZYCIA
DOJAZD GRATIS
tel. (022) 844 81 58

NAPRAWA 24h
chłodnie
lodówki
kostkarki
do lodu
603-584-876

NAPRAWA lodówki, pralki,
502 562 444

NAPRAWA pralek
BOSCH, SIEMENS,
WHIRPOOL, itp.,
22 644 52 59,
501 122 888

PRANIE
dywanów,
wykładzin, kanap,
669 945 460

REMONTY, budowlane,
ogrodzenia, 513 137 581

ROLETY,
plisy, żaluzje,
producent,
602 380 218

ZDROWIE

ESPERAL odtrucia, gabinet,
dojazd, 503 126 416

Tusze, Toner
Oryginalne, Zamienniki, Regeneracja

BEZPŁATNA
DOSTAWA
DO FIRM
na Ursynowie!

tel. 22 208 00 00 ul. Meander 2a, Pasaż Natoliński

STOMATOLOGIA Z NFZ

leczenie specjalistyczne, ogólnostomatologiczne, protetyka

Al. KEN 98, lok U-30

607 626 748

www.stomatologia-ken98.pl

STOMATOLOGIA

- stomatologia zachowawcza
dorośli i dzieci
- protetyka
- ortodoncja
- chirurgia - implanty
- protezy natychmiastowe
- ekspresowe naprawy protez
- leczenie kanałowe pod mikroskopem
- pantomogram

PEŁNY ZAKRES

ul. Miklaszewskiego 9
☎ (22) 641 22 77,
☎ (22) 446 55 91

www.kaldent.pl

UMOWA z NŹZ
PROTETYKA
ORTODONCJA na NŹZ
LECZENIE

pon.-pt. 9-19, sob. 9-13

KARTA STAŁEGO PACJENTA - BONIFIKATY

W SPRAWIE
OGŁOSZEŃ DROBNYCH
PROSIMY DZWONIĆ
POD NUMER
509 586 627

EKO-BUD

tel: 22 / 787 19 10
komórkowy: 602 627 232

okna@eko-bud.com.pl

okna drzwi rolety parapety
bramy garażowe

SPRZEDAŻ * MONTAŻ * DORADZTWO

BIURO HANDLOWE
WARSZAWA- URSYNÓW
ul. Roentgena 45, lok 4B
tel/fax: 22 / 644 73 63
ursynow@eko-bud.com.pl

BIURO HANDLOWE
WOŁOMIN
ul. 1-go Maja 26B
tel/fax: 22 / 787 1646
wolomin@eko-bud.com.pl

vetrex
okna premium

WIŚNIEWSKI

POL-SKONE

GERDA **ROMEX**

Dzieje się w „Alternatywach”

23.06 (czw.) 17:30

Premiera przedstawienia „Portret Barnaby'ego Brocketa” reżyseria: Magdalena Glapińska; choreografia: Szymon Kaliński i Agnieszka Senderowska-Rucińska | 150 min.

Cykl sąsiedzki. Spektakl na podstawie popularnej książki „Lekkie życie Barnaby'ego Brocketa” Johna Boyne'a to opowieść o chłopcu, który od chwili narodzin jest wyjątkowy. Potrafi unosić się w powietrzu, lecz jego rodzice nie akceptują tej odmienności. W spektaklu wystąpią nastoletni aktorzy, podopieczni Pracowni Teatralnej Magdaleny Glapińskiej. Następnie odbędzie się uroczyste zakończenie roku artystycznego w Pracowni oraz 4. Festiwalu Słowa. Wstęp wolny, obowiązują wejściówki.

Wydarzenie odbywa się w ramach cyklu „Sąsiedzi zapraszają sąsiadów”, którego celem jest prezentowanie twórczości artystów związanych z Ursynowem.

24.06 (pt.) 18:00

„Hip-hop szansą”: Lasio Companija

Spotkanie z raperem Lasiem Companija, podczas którego porozmawiamy o rymach, bitach, życiu. Wydarzenie jest częścią cyklu „Hip-hop szansą”, w ramach którego rozmawiamy z twórcami związanymi z kulturą hip-hopu: raperami, didżejami, grafficiarzami. Wstęp wolny, obowiązują wejściówki.

24.06 (pt.) 18:00

„Znalazłem Ciebie na Ursynowie” – koncert piosenek Krzysztofa Krawczyka Uroczyste zakończenie Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Krzysztofa Krawczyka. Piosenki „polskiego Elvisa” wykona wokalista i aktor Mariusz Ostrowski, a także laureaci konkursu – przy akompaniowaniu zespołu Andrzeja Perkmana. Wydarzenie jest częścią obchodów 45-lecia Dzielnicy Ursynów.

25.06 (sob.) 15:00

„Jak u Barei?” – spotkanie ze Stanisławą Celińską

Ostatnie już spotkanie poświęcone Stanisławowi Barei i jego kultowemu serialowi. Rafał Dąbrowski, autor książek „Jak u Barei, czyli kto to powiedział?” oraz „Mój mąż jest z zawodu dyrektorem, czyli Jak u Barei 2” poprowadzi spotkanie z aktorką Stanisławą Celińską – serialową nauczycielką Bożeną Lewicką. Zaraz po rozmowie pokażemy dwa odcinki serialu, który rozślawił Ursynów. Wstęp wolny, obowiązują wejściówki.

25.06 (sob.) 17:00–21:30

Potańcówka
Pierwsza z cyklu Potańcówek – organizowanych przez Urząd Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy z okazji 45-lecia dzielnicy – odbędzie się na terenie par-

kingu przy „Alternatywach”. Imprezę poprowadzi wodzirej i dj Michał Fogg, a na żywo przygrywać będzie zespół Elegancka Kapela.

Potańcówka to także nauka tańca w klimacie retro – w formie fordanserów. Tancerze zaprezentują podstawowe kroki i pomogą uczestnikom je opanować. Nie zabraknie konkursów z nagrodami.

Oprócz zabawy dla dorosłych gwarantujemy również strefę „dmuchańców” dla najmłodszych, gdzie pod opieką doświadczonych animatorów wspaniale spędzą oni czas. Będzie także możliwość zakupu jedzenia w foodtruckach. Wstęp wolny.

Informacje o kolejnych potańcówkach dostępne na www.ursynow.um.warszawa.pl.

26.06 (niedz.) 11:00

„Ćwiczymy wyobraźnię z Ninką” – warsztaty z Karoliną Lijklemą

Warsztaty dla dzieci w wieku od 4 do 7 lat. Pisarka i ilustratorka Karolina Lijklema zdradzi, do czego przydaje się w jej pracy wyobraźnia. Zaprosi dzieci do literacko-plastycznej zabawy inspirowanej książkami z serii „Ninka”. Na uczestników czekają pasjonujące zadania, dzięki którym przekonają się, że wspaniałe przygody zdarzają się nie tylko podczas dalekich podróży, lecz także na pobliskim placu zabaw i własnym podwórku. Wstęp wolny, obowiązują wejściówki.

Wydarzenie współorganizuje Ursynoteka.

26.06 (niedz.) 19:00

Teatr Tańca Jazgot – „Koniec końców koniec” choreografia: Aneta Bułka | 50 min.

Spektakl taneczny. Rodzimy się w społeczeństwie, które narzuca nam reguły, według jakich mamy żyć i postępować. To struktura rządząca się swoimi prawami i żeby w niej funkcjonować, trzeba się dostosować. Od narodzin, przez dzieciństwo, młodość i dorosłość, aż do śmierci mniej lub bardziej świadomie przystajemy na te warunki. Tryptyk „Koniec końców koniec” przedstawia życie jako rywalizację, niekończącą się pogoni. To przejmujący obraz szaleńczego

wysięgu do osiągnięcia zawodowego i materialnego sukcesu. A także lustro, w którym odbijamy się my – widzowie.

28.06 (wt.) 19:00

„Kolorowy chleb i niewidzialne lustro” – pokaz finałowy Pracowni Teatralnej Seniorów reż. Grażyna Kopec | 80 min.

Działająca w „Alternatywach” Pracownia Teatralna Seniorów zaprasza na niezwykle pokazy multimedialny. Będzie to prawdziwa podróż przez życie, w której nie zabraknie humoru, magii, mądrości, głupoty, zapachów i dźwięków.

Spektakl na podstawie opowiadań serbskiego pisarza i poety Milorada Pavicza „Kolorowy chleb” i „Niewidzialne lustro”. Opublikowano je w tej samej książce, lecz... wejście do nich znajduje się gdzie indziej. Chodźcie z nami i przekonajcie się sami, jak smakuje kolorowy chleb i co stało się z niewidzialnym lustrem prababci Róży! Wstęp wolny, obowiązują wejściówki.

29.06 (śr.) 19:00

„Matki równoległe” reż. Pedro Almodóvar Hiszpania 2021 | 120 min.

Najnowszy film Pedra Almodóvara – z nagrodzoną za swoją rolę na festiwalu w Wenecji Penélope Cruz – to wyznanie wiary w siłę kobiet, ich solidarność i odwagę. Film został z entuzjazmem przyjęty przez krytykę, która wciąż nie szczędzi mu komplementów. „Matki równoległe” to nie tylko tragikomiczna, intymna opowieść o bólu i blasku macierzyństwa. To również mocny głos przeciw rodzinnym sekretom i ukrywaniu prawdy o przeszłości.

30.06 (czw.) 18:00

„Dzień świra” – 20. rocznica premiery filmu i spotkanie z Markiem Koterskim reż. Marek Koterski | Polska 2002 | 93 min.

Gorzka komedia Marka Koterskiego opowiadająca o Adasiu Miauczynskim (Marek Kondrat), rozwiedzionym nauczycielu w średnim wieku, mieszkańcu warszawskiego blokowiska uwikłanym w natręctwa życia codziennego. Mija właśnie 20 lat od premiery filmu, który został zwycięzcą plebiscytu „Kino Wolność” na najlepszy film 25-lecia (1989–2014) przeprowadzonego wśród internautów i słuchaczy radiowej Trójki. W raporcie Uniwersytetu SPWS dla Filmoteki Narodowej – Instytutu Audio-wizualnego w 2021 odnotowano, że badania wskazały „Dzień świra” jako polski film wszech czasów.

Po projekcji odbędzie się spotkanie z reżyserem filmu Markiem Koterskim.

Bilety i bezpłatne wejściówki dostępne w recepcji „Alternatyw” oraz online: alternatywy.art.

Dla wszystkich

Nagrodę za rozwiązanie otrzymuje Alicja Buczek
Odpowiedzi proszę zgłaszać telefonicznie 22 648-44-00
we wtorek między godz. 12.00 a 12.30.
Nagrodę można odebrać w środę w godzinach 11-20.

		1	5				
		2	6		9	7	
8				7	1		
	6					9	4
1						7	
			8				2 3
		7					6 2
5					8		
	3			4		5	

	7						6
			7		4	9	
1			5	6			8
7					1		5
	4	1					
9					8		6
8			9	3			7
			2		6	8	
	5						1

NOC KUPAŁY

21 czerwca 2022, godz. 11:30
– rozpoczęło się astronomiczne lato

Raz z dziewicą nad Pilicą koło Spały
Świątowały dwa Michały Noc Kupały.
Jeden długi, drugi mały,
Nieco ją rozczarowały,
Lecz widziały przecież gały to co brały.

Wojtek Dąbrowski

Zmarł urodzony 17.08.1928 r.

dr n. med. Zbigniew Mizikowski

Działacz sportowy i społeczny, długoletni członek
Sekcji Brydza Sportowego NOK.

Pogrzeb w dniu 23.06.2022 r. (czwartek) o godz. 13.20
w kościele drewnianym na Bródnie.

Synowi składamy najgłębsze wyrazy współczucia.

Koleżanki i Koleżdy z Ursynowskiego
Klubu Miłośników Brydza Sportowego

Cześć jego pamięci!

Ważne telefony

Ursynów

Urząd Dzielnicy
al. Komisji Edukacji Narodowej 61
Centrala 22 443 71 00
fax 22 443 72 91
Informacja Wydziału Obsługi
Mieszkańców 22 443 72 00
22 443 71 56
22 443 73 01
Policja 603 19 78 lub 112
Ośrodek Pomocy Społecznej
22 544 12 00
Miejskie Centrum Kontakt
Warszawa (czynne całą dobę
przez 7 dni w tygodniu) 1915

Mokotów

Urząd Dzielnicy
ul. Rakowiecka 25/27
22 443 64 00
Wydział Obsługi Mieszkańców
22 443 65 00
22 443 65 01
Urząd Skarbowy
Pogotowie Ratunkowe 999
22 844 04 46
Policja 22 603 11 88
Straż Miejska 986, 22 649 40 90
Straż Pożarna 998, 22 844 00 71

Wilanów

Urząd Dzielnicy
ul. Franciszka Klimczaka 2
22 44 35 000
Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Przyczółkowa 27A
22 648 22 26
Policja 22 842 32 61
Straż Miejska 986, 852 16 00
Straż Pożarna 22 596 71 40

Piaseczno

Urząd Miasta i Gminy
ul. Kościuszki 5 701 75 00
Starostwo
Powiatowe 757 20 51
Urząd Skarbowy 726 67 00
Pogotowie Ratunkowe 999
535 91 93
Policja 997
756 70 16...18
Straż Miejska 701 76 95
986
Straż Pożarna 998, 756 72 43
Pogotowie Gazowe 992
Pogotowie Elektryczne 701 32 20
Pogotowie Wodno
– Kanalizacyjne 603 309 399

Konstancin-Jeziorna

Urząd Gminy
ul. Piaseczyńska 77
22 484 23 00, 22 484 23 10
Policja 997, 756 42 17
Straż Miejska 757 65 49
Straż Pożarna 998, 750 18 19
Pogotowie 999, 756 75 11

Lesznowola

Urząd Gminy
ul. Gminna 60
757-93-40 do 42;
757-92-71; 757-90-02;
faks 757-92-70
Pogotowie Ratunkowe 999
Pogotowie Ratunkowe
(całodobowy ostry dyżur)
ul. Kościuszki 9 756-75-11
Ośrodek Zdrowia
w Nowej Iwicznej
Ośrodek Zdrowia
w Magdalence 757-99-64
Ośrodek Zdrowia
w Mrokowie 756-15-92
Ośrodek
Pomocy Społecznej 757 92 32
Policja 997
757-93-90, 757-93-86
Komenda Powiatowa Policji
756-70-17, 756-75-01
Straż Pożarna 757-05-98,
757-22-27
Ochotnicza Straż Pożarna
w Mrokowie 756-15-25
w Nowej Woli 756-73-10
Straż Miejska 986, 750-21-60
Pogotowie gazowe 992, 750-38-85
Pogotowie energetyczne 991
756-30-53, 756-30-54
Pogotowie
wodno-kanalizacyjne 994

Biuro Służby Krajowej Anonimowych Alkoholików
(22) 828-04-94, pon.-pt. 8-16
Punkt Informacyjny – Kontaktowy AA (22) 616-05-68,
pon.-pt. 16-21
Infolinia AA
0-801 033 242, pon.-pt. 8-21

E.Leclerc

URSYNÓW

Oferta ważna
od 23.06 do 26.06.2022 r.

23
czerwca

Dzień Ojca

30%
TANIEJ

139⁹⁹
1 szt.
~~199,99~~

Zestaw
multifunkcyjny
BaByliss Men
E837E
trymer,
maszynka do strzyżenia,
golarka
1 szt.

24%
TANIEJ

49⁹⁹
1 szt.
~~65,99~~

Trymer
BaByliss EG50E
do nosa i uszu, brwi
1 szt.

35%
TANIEJ

6⁴⁹
1 szt.
~~9,99~~ Bombonierka Liguers
145 g, Novi, 4 rodzaje
cena za 1 kg = 44,76

18%
TANIEJ

29⁹⁹
1 szt.
~~36,99~~

Kubek
650 ml, Kano
kot/sowa
1 szt.

17%
TANIEJ

22⁹⁹
1 szt.
~~27,99~~

Czekoladki Lindor
200 g, Lindt, 2 rodzaje
cena za 1 kg = 114,95

24%
TANIEJ

24⁹⁹
1 szt.
~~32,99~~

Storczyk
Tomaszewski
1 szt.

25⁹⁹
1 szt.
cena z kartą

cena bez karty 27⁹⁹
1 szt.

Czekolada Lindt

300 g
Lindt, 4 rodzaje
cena za 1 kg = 86,63/83,30

29⁹⁹
1 szt.
cena z kartą

cena bez karty 32⁹⁹
1 szt.

Bombonierka Merci

400 g
Storck
cena za 1 kg = 74,98/62,48

18%
TANIEJ

35⁹⁹
1 szt.
~~42,99~~

Kubek Retro
480 ml, Kano
1 szt.

34⁹⁹
1 szt.
~~42,99~~

Kubek
700 ml, Mik
1 szt.

NIEDZIELA HANDLOWA

ZAPRASZAMY

E.Leclerc
HIPERMARKET
URSYNÓW
7.00 - 22.00

GALERIA
KEN
CENTER
10.00 - 20.00

26.06 2022

Oferta ważna od 23.06 do 26.06.2022r. lub do wyczerpania zapasów. Wszystkie ceny wyrażone są w zł i zawierają podatek VAT. Ceny dotyczą produktów bez dekoracji. Oferta dotyczy sprzedaży detalicznej. Niektóre produkty nie są dostępne w każdym sklepie. Informacje na ten temat i regulamin Promocji dostępne w Punkcie Obsługi Klienta sklepu. Oferta gazetki i Promocja dotyczą sklepu: HIPERMARKET URSYNÓW, Warszawa ul. Ciszewskiego 15 róg Komisji Edukacji Narodowej

E.Leclerc
HIPERMARKET
URSYNÓW
foto.e-leclerc.pl | leclerc.pl

Hipermarket czynny
pon. - sob.: 7.00 - 22.00
niedz. handlowa: 7.00 - 22.00

SKORZYSTAJ
Z PROGRAMU
BONUS
ZAŁÓŻ KARTĘ
ZAINSTALUJ
APLIKACJĘ

Hipermarket Warszawa Ursynów
ul. Ciszewskiego 15
róg Komisji Edukacji Narodowej
tel. (22) 389 86 00
www.eleclerc.pl

GALERIA
KEN
CENTER
galeriakencenter

Galeria czynna
pon. - sob.: 10.00 - 21.00
niedz. handlowa: 10.00 - 20.00

dojazd autobusami:
192, 179, 185, 193, 195, 209, 148, 503, 166 stacja metra: Stokłosy, Imielin